



ZPRAVODAJ

3/2012 Místní akční skupiny Posázaví

EDITORIAL

Cheete být u toho, když se bude rozhodovat o budoucnosti regionu Posázaví? Tak se zapojte do připravované strategie jeho rozvoje. Možná jste už svá přání a náměty stihli vyjádřit prostřednictvím „lístečkové“ ankety na začátku letošního roku. Teď máte příležitost říct si své na veřejných setkáních. Vyberte si některý ze zveřejněných termínů a přijďte mezi nás! Inspirací může být i pohled do Galerie projektů realizovaných ze Strategického plánu Leader.

Přinášíme informace o projektu „Pivo, chmel, slad – to mám rád“, který si dal za cíl připomenout tradice chmelářství, sladovnictví a pivovarnictví. Jedná se o další společný projekt společností Posázaví o.p.s. a Rakovnícko o.p.s.

Vědět o sobě dávají i mikroregiony. Blaník se může pochlubit úspěchem městyse Louňovice pod Blaníkem a obce Ostrov v soutěži Vesnice roku. Český smaragd ukazuje muzeum Včelí svět v Hulicích a nové obecní symboly Javorníku. Mikroregion Džbány se vrací k letnímu cyklotoulání a úspěchu Ratměřic v soutěži o Evropskou cenu obnovy venkova, informuje o novém olbramovickém hřišti a rekonstrukci knihovny ve Voticích. Na území CHOPOSU finišuje příprava stavby rozhledny Špulka, Teplyšovice zabodovaly v soutěži Vesnice roku a uspořádaly setkání rodáků. Co nového v Malém Posázaví? Třeba to, že Nespeky mají nový znak a vlajku, v Čerčanech uklidili černou skládku, v Senohrabech postavili nové víceúčelové hřiště, letošní vítěze znají soutěže Dobrovolný železný hasič i cyklistický závod Železný dědek. A obec Chmelná z Mikroregionu Želivka se může pochlubit novým spolkovým domem.

Přečtěte si rozhovor se zajímavými osobnostmi regionu. Roman Bareš spojil svůj život s železničí. Královstvím Věrky Drozdové je už více než 30 let obecní knihovna ve Stříbrné Skalici. Navštívili jsme také rodinnou firmu Matoušků v Kondraci, abychom našli odpověď na otázku, proč jsou její uzenářské výrobky tak vyhlášené.

Chcete vědět, jak se žije v Olbramovicích nebo Jílovém u Prahy? Dozvíte se to z rozhovorů se starosty.

Strategie není utopie, ale nutnost

Pamatujete na jednu z legendárních scén filmu Jak básníkům chutná život, kde učitel Hájek ukazuje Štěpánu Šafránkovi síťový graf rodinného života s jeho vyvolenou Alenkou Hubáčkovou alias Píšťalkou? Pro připomenutí: „Vypracoval jsem síťový graf. Jedno navazuje na druhé. Náhody jsou vyloučeny, anebo se s nimi počítá. Pokud bude vzestup cen rovnoměrný, jako dosud, koupíme si první automobil za pět a tři čtvrtě roku. Výchozím bodem je samozřejmě svatba. No, a potom už jsou jen samá pozitiva a sociální jistoty. První dovolená v Jugoslávii, následuje první dítě. Pak již výše zmíněný automobil, zde se stávám zástupcem ředitele, druhá dovolená v Jugoslávii, druhé dítě. Mezitím samozřejmě rekreační chata, taktéž i barevný televizor, přívěs, a tak dále, a tak dále, a tak dále, na deset let dopředu,“ vysvětloval ambiciózní Hájek mladému lékaři Šafránkovi. Vyvolalo to tenkrát úsměv na tváři nejednoho z nás. Život ale ukázal, že takový „diagram“ má v sobě každý. Málokdo je totiž od přírody hazardér žijící ze dne na den.

Pomyslné síťové grafy určité mají nejen jednotlivci a rodiny, ale také firmy, obce, města či stát. Většinou totiž vědí, co kdy chtějí, kdy to zrealizují a kolik je to bude stát. Říkají tomu různě: plány, výhledy, perspektivy... strategie. A jednu takovou strategii právě připravuje i MAS Posázaví, která se snaží zkvalitnit život v regionu, kterému dala jméno řeka Sázava a v němž žije na 100 000 lidí. Možná jste mezi nimi i vy. Chcete se podílet na budoucí podobě Posázaví? Není vám jeho osud lhostejný? Tak neseďte s rukama v klíně a vyjádřete svůj názor!

Strategie jako „jízdní řád“

Posázaví má svou strategii rozvoje už od roku 2003, aktualizovala se dvakrát, vždycky na základě požadavků samotných obyvatel. Nyní se tento „jízdní řád“ změní potřeby. A šanci vepsat do něj nové „linky a spoje“, kterými se bude „jezdit“ v letech 2014–2020, má každý. Děti, mládež, dospělí, obce, města, podnikatelé, neziskové organizace...

Na začátku byly lístečky

Všechno odstartovala na začátku roku anketa.

Zapojit se do ní mohl kdokoli. Stačilo vzít tužku, napsat na papírový lístek svůj názor, námět či přání a vhodit ho do anketních krabic na veřejně přístupných místech v regionu. Druhou možností bylo elektronické hlasování. Sešla se pěkná řádka hlasů. Ten chtěl v obci spolkový dům či mateřské centrum, jiný by uvítal další supermarket, koupaliště, zimní stadion, provozovnu rychlého občerstvení. Další si stěžoval



na nedostatek kulturního vyžití, nevyhovující dopravní spojení, neukázněné majitele psů i špatné mezilidské vztahy. Propásli jste možnost říct si k tomu své? Nic se neděje, ještě není pozdě.

Pokračujeme veřejnými diskusemi

Nápady, náměty a přání jsme seřadili podle jednotlivých témat do 30 oblastí. A ke každé z nich proběhne veřejná diskuse. Zúčastnit se jich můžete i Vy. Přijďte si pohovořit o tom, co vás trápí, jak by se mohl zkvalitnit život ve vaší obci nebo mikroregionu. Přiveďte své kamarády a známé, kterým rozvoj místa, kde žijí, není lhostejný.

Kde a kdy se sejdeme, zjistíte z následujícího přehledu. Těšíme se na Vás!



SPOLUFINANCOVÁNO EVROPSKOU UNÍ EVROPSKÝM ZEMĚDĚLSKÝM FONDEM
PRO ROZVOJ VENKOVA: EVROPA INVESTUJE DO VENKOVSKÝCH OBLASTÍ



PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

3. etapa: Veřejné projednávání

	Oblast komunitního plánování	termín konání	od-do	místo
1	A Komunikace, silnice, chodníky, dopravní značení, polní cesty	4. 10. 2012	14:00–16:30	Benešov - Posázaví o.p.s.
2	B Dopravní obslužnost	9. 10. 2012	14:00–16:30	Týnec nad Sázavou - MÚ
3	C Ostatní infrastruktura, sítě	11. 10. 2012	14:00–16:30	Vlašim / Benešov
4	D Životní prostředí a krajina, ochrana biodiverzity (FLORA)	16. 10. 2012	14:00–16:30	Vlašim - ČSOP/ Votice Ochrana fauny ČR
5	DD Životní prostředí a krajina (FAUNA)	7. 11. 2012	16:00–18:30	Vlašim
6	E Zemědělství a lesnictví	18. 10. 2012	14:00–16:30	Benešov
7	F Odpadové hospodářství, psi	23. 10. 2012	14:00–16:30	Benešov
8	G Veřejné prostranství	25. 10. 2012	14:00–16:30	Vlašim / Benešov
9	H Cestovní a turistický ruch	30.10. 2012	14:00–16:30	Týnec nad Sázavou / Kondrac
10	I Rekonstrukce a výstavba budov ve veřejném zájmu	6. 11. 2012	14:00–16:30	Vlašim / Benešov
11	J Život komunity (podpora spolkové a zájmové činnosti, mezilidské vztahy, vztah obec-občan)	8. 11. 2012	14:00–16:30	Vlašim / Benešov
12	K Podnikání a podpora služeb v obci	13. 11. 2012	14:00–16:30	Vlašim / Benešov
13	L Školství	15. 11. 2012	14:00–16:30	Benešov
14	M Kulturní aktivity	20. 11. 2012	14:00–16:30	Benešov
15	N Sportoviště a hřiště	22. 11. 2012	14:00–16:30	Benešov
16	O Památky	29. 11. 2012	14:00–16:30	Benešov
17	P Mimoškolní vzdělávání, vzdělávání v oblasti strategického a územního plánování	4. 12. 2012	14:00–16:30	Benešov
18	R Sociální péče a zdravotnictví	6. 12. 2012	14:00–16:30	Benešov
19	S Obnovitelné zdroje	11. 12. 2012	14:00–16:30	Benešov
20	T Sportovní aktivity	18. 12. 2012	14:00–16:30	Vlašim / Benešov
21	Benešov, Sázava, Jílové u Prahy, Kácov, Neveklov, Týnec nad Sázavou, Trhový Štěpánov, Votice, Vlašim, Bystřice	13. 12. 2012	14:00–16:30	Benešov
22	CHOPOS	27. 11. 2012	14:00–16:30	Struhařov / Benešov
23	Malé Posázaví	1. 11. 2012	14:00–16:30	Nespeky
24	Blaník - svazek obcí	dle návrhu svazku	14:00–16:30	
25	Mikroregion Džbány	30. 10. 2012	14:00–16:30	Votice
26	Mikroregion Podblanicko	dle návrhu svazku	14:00–16:30	Vlašim
27	Mikroregion Želivka - svazek obcí	dle návrhu svazku	14:00–16:30	
28	Český smaragd	14. 11. 2012	14:00–16:30	Trhový Štěpánov
29	Neveklavsko	9. 10. 2012	16:00–18:30	Neveklov
30	Týnecko	7. 11. 2012	15:00–17:30	Týnec nad Sázavou

Zajímá vás, kudy se bude ubírat další rozvoj Posázaví? Tak se zapojte do aktualizace jeho strategie!

Dokážete si představit, kudy se bude ubírat další rozvoj regionu Posázaví? Vsadí obce na stavbu nových hřišť, knihoven či spolkových domů, pustí se do oprav náměstí nebo cest? Vzniknou v regionu nové naučné stezky nebo aleje? Rozhodnout o tom můžete i vy. Stačí, když nezůstanete lhostejní k aktivitám společnosti Posázaví o.p.s., která zahájila přípravu aktualizace strategie rozvoje regionu v letech 2014 až 2020.

Na začátku iniciativy bylo dotazníkové šetření, jehož cílem byla snaha zjistit, do jakých oblastí by měly v regionu směřovat dotace ze státních

a evropských fondů po roce 2013. Hlasování proběhlo v 67 ze 109 obcí Posázaví. Bylo v nich umístěno 121 hlasovacích bedýnek, anketní listky mohli zájemci posílat i elektronicky. Nakonec se sešlo přes 3 500 přání obyvatel regionu. Vyjádřit se mohli také podnikatelé, spolky, neziskové organizace nebo sdružení.

Sesbíraná přání se setřídila do různých oblastí, které ukázaly, jaké potřeby region má, co by se mělo opravovat, stavět, čemu se věnovat, co lidé potřebují ke zkvalitnění svého života. Účastí v anketě ale možnost obyvatel podílet se na konečné podobě strategie nekončí. Zájemci se k ní budou moci vyjádřit i na připravovaných veřejných setkáních zaměřených už na konkrétní oblasti. Přání obyvatel byla roztríděna do třicítky témat. Jsou mezi nimi například komunikace, silnice, chodníky, dopravní značení a polní cesty, dopravní obslužnost, infrastruktura, životní prostředí a krajina, zemědělství a lesnictví, odpadové hospodářství, veřejné prostranství, cestovní a turistický ruch, rekonstrukce a výstavba budov ve veřejném zájmu, život komunity, podnikání a podpora služeb v obci, školství, kulturní aktivity,

sportoviště a hřiště, památky, mimoškolní vzdělávání, obnovitelné zdroje nebo sportovní aktivity. Součástí aktualizace strategie bude také statistická analýza monitorující stav území ze všech možných pohledů, od geologie až po sociologii.

Údaje z ankety poslouží také jednotlivým obcím a mikroregionům k tomu, aby zjistily konkrétní potřeby svých obyvatel. Jejich realizace pak bude záležet na tom, zda se podaří sehnat dostatek peněz, ať už z obecních rozpočtů nebo dotací.

První strategie rozvoje regionu Posázaví vznikla z podnětu místní akční skupiny na roky 2004–2007. Dokument pak byl aktualizován v rámci přípravy na nové programové období Evropské unie 2007–2013. Vizí strategie je zlepšení kvality života v regionu Posázaví. Zaměřuje se na zachování a zhodnocení přírodního a architektonického dědictví regionu, na zvýšení přitažlivosti regionu, na zapojení jeho obyvatel do veřejného života, na podporu rozvoje infrastruktury a na podporu aktivit dětí a mládeže. K jejímu naplnění výrazně pomáhá program Leader, který administruje MAS Posázaví a díky němuž „přitekly“ do regionu desítky milionů korun. Pomohly mimo jiné postavit nová dětská hřiště, opravit kapličky a hasičské zbrojnice, vybudovat vesnická muzea, otevřít naučné stezky. ♦

jt



Galerie projektů

Sbor dobrovolných hasičů Střítež – Multifunkční kulturní, společenské a sportovní centrum Střítež

Podaná žádost: 13. 1. 2010

Realizace projektu: 24. 10. 2011 – 31. 1. 2012

Popis projektu:

V rámci projektu proběhla rekonstrukce víceúčelově využívané budovy a rozšířily se možnosti jejího využití zejména v oblasti sportu. Realizační projekt se rozšířily možnosti také pro společenské, kulturní a vzdělávací aktivity a snížily se provozní náklady na vytápění.



V rámci projektu byl zateplen strop hlavního sálu a vyměněna střešní krytina nad hlavním sálem, včetně klempířských prvků. Dále byla nahrazena nefunkční dřevěná okna v celé budově a vchodové dveře plastovými s odpovídajícími tepelně-izolačními parametry. Vchodové dveře mají parametry pro přístup imobilních osob. Byl instalován kotel na zplynování palivového dřeva, a zajištěno tak vytápění z obnovitelných zdrojů energie, byla provedena rekonstrukce komínových těles včetně vyvložkování. Společenský sál byl vybaven datapro-

jektorem s plátnem a novými konferenčními židlemi, bylo zakoupeno vybavení na stolní tenis, badminton, nohejbal a kondiční cvičení pro ženy.

Financování projektu:

Výše požadované dotace:	1 114 047 Kč
Spoluúčast žadatele:	213 717 Kč
Celkové náklady projektu:	1 327 764 Kč



TJ Sokol Kácov – Rekonstrukce sokolovny v Kácově

Podaná žádost: 5. 5. 2010

Realizace projektu: 1. 4. 2011 – 30. 6. 2011

Popis projektu: V rámci rekonstrukce sokolovny byla odstraněna původní omítka vnějšího zdiva budovy. Bylo provedeno nové omítnutí obvodového zdiva sokolovny vápennou omít-

kou, včetně barevného nátěru. Dále byly demontovány původní a namontovány nové vnější okenní parapety a vyměněny ostatní klempířské prvky – žlaby a svody. Do sálu sokolovny byl pořízen nový mobiliář (11 ks stolů a 66 ks židlí). Byla provedena rekonstrukce osvětlení sálu, byla nainstalována nová zářivková svítidla. Dobrovolnickou prací bylo upraveno veřejné

prostranství před vchodem do sokolovny a osázeno okrasnou zelení.

Financování projektu:

Výše požadované dotace:	1 293 243 Kč
Spoluúčast žadatele:	144 513 Kč
Celkové náklady projektu:	1 437 756 Kč



Obec Chmelná – Společenský dům Chmelná

Podaná žádost: 26. 4. 2011

Realizace projektu: 2. 4. 2012 – 14. 6. 2012

Popis projektu: Projekt přestavby společenského domu na multifunkční víceúčelové centrum v obci Chmelná byl v podstatě další etapou komplexního rozvoje obce. První etapa rekonstrukce budovy začala již před sedmi lety, kdy se postupnými úpravami z budovy bývalého hostince nejprve vybudovala hasičská zbrojní-

ce. Nyní pokračují úpravy prostor, které budou využity pro sportovní a společenské aktivity. Takovéto prostory v obci dosud chyběly, stejně tak jako dosud chyběly prostory pro venkovní společenské a oddychové využití nejen mládeže a dětí, ale všech obyvatel a návštěvníků obce. Výsledkem projektu bude vyšší spokojenost místních obyvatel, návštěvníků obce a zároveň dostatečné zázemí pro aktivity žen, dětí, mládeže, sportovců, hasičů, myslivců atd. Rekonstrukcí budovy a vytvořením veřejného prostranství

vznikne místo pro všechny sportovní, kulturní a společenské akce pořádané v obci. Dokončením venkovní fasády došlo ke zlepšení vzhledu obce a díky využití obnovitelného zdroje energie ke snížení nákladů na provoz objektu a zvýšení jeho využitelnosti.

Financování projektu:

Výše požadované dotace:	899 082 Kč
Spoluúčast žadatele:	299 695 Kč
Celkové náklady projektu:	1 198 777 Kč



Národní síť Místních akčních skupin ČR

Víte, co je to NS MAS ČR? Za touto zkratkou se ukrývá Národní síť místních akčních skupin ČR, která sdružuje místní akční skupiny pracující metodou LEADER. Jejím posláním je především sdružovat tyto neziskové organizace, reprezentovat je a zastupovat na národní i mezinárodní úrovni. NS MAS ČR také spolupracuje a komunikuje s kraji a krajskými úřady, organizacemi zabývajícími se rozvojem venkova.

va, finančními ústavy, příslušnými institucemi EU a mezinárodními organizacemi zabývajícími se problematikou venkova a metodou LEADER. V České republice v současné době působí 165 místních akčních skupin, z nichž 136 je členy této profesní organizace.

NS MAS ČR podporuje činnost místních akčních skupin při realizaci programu obnovy

a všestranného rozvoje venkova. Jejím cílem je zlepšit kvalitu života na venkově, zajistit vzájemný přenos poznatků a zkušeností nejen mezi členy sítě, ale také mezi členskými zeměmi Evropské unie a jejich MAS. Podporuje také spolupráci s dalšími zeměmi, které ve venkovském prostoru chtějí používat metodu LEADER. ♦

Posázavské tržiště představilo regionální výrobce



Sýrové speciality, čaje, sušenky, pivo, víno, keramika, dřevěné hračky, proutěné zboží, šperky i ukázky řemesel nabídlo návštěvníkům Posázavské tržiště aneb Trh regionálních výrobků Rakovnícka a Posázaví, které se uskutečnilo 1. září v areálu benešovského Pivovaru Ferdinand. Vedle stánků s ukázkami dovednosti šikovných lidí na akci nechyběly ani tvořivé dílny, kde si především děti mohly vyzkoušet tkaní na kolíkovém stavu, praní na valše, navlékání korálků, mletí na žernovu či pečení placky na plotně.

Akci pořádaly společnosti Posázaví o.p.s., Rakovnícko o.p.s. a Pivovar Ferdinand a.s. v rámci společného projektu Pivo, chmel, slad – to mám rád. Jeho cílem bylo připomenout nejen tradici vaření piva, ale také dalších řemesel. „Někteří návštěvníci byli možná překvapeni, protože očekávali klasické farmářské tržiště, my jsme se ale zaměřili hlavně na podporu místních výrobků a výrobců. Chtěli jsme, aby se tu potkali a poznali navzájem a myslím si, že se nám to podařilo. Ohlas z jejich strany byl pozitivní,“ řekla ředitelka společnosti Posázaví o.p.s. Bohunka Zemanová.

Celodenní program doplnilo divadlo a soutěže pro děti či hudební vystoupení kapel Český šraml a Ostří Bobří. ♦

Propagační materiály jsou k nahlédnutí i stažení na internetu

Sháníte brožurku o naučných stezkách či historických slozích v Posázaví, regionálních výrobcích nebo mapu řeky Sázavy? Můžete se na ně podívat z klidu domova. Na webových stránkách www.posazavi.com totiž přibyla nová rubrika Publikace, kde jsou některé materiály vydané

společností Posázaví o.p.s. nejen k nahlédnutí, ale i stažení.

V současnosti tam najdete také všechna čísla populárního dětského časopisu Posázavské Kukátko. Je tam i letošní vydání tradiční propagač-

ní brožury Posázaví, která se snaží poskytnout ucelenou nabídku služeb pro návštěvníky regionu. Na našem webu můžete zalistovat také knihami Příroda v obrazech, Historie v obrazech a Cvičiště Benešov VSTUP ZAKÁZÁN!! ♦

Vyšlo nové Kukátko a brožura Chutě a vůně Posázaví

Společnost Posázaví o.p.s. vydala v létě dva nové propagační materiály. Jedním z nich je brožurka Chutě a vůně Posázaví, která představuje dovednost a um místních výrobců a podnikatelů. Zručnost řemeslníků přibližuje také nové číslo barevného dětského časopisu Posázavské Kukátko aneb Devatero řemesel. Obě publikace jsou k dostání v regionálních informačních centrech nebo v kanceláři společnosti Posázaví o.p.s. v piaristické koleji na Masarykově náměstí v Benešově.

Brožurka Chutě a vůně Posázaví ukazuje, že Posázaví je krajem šikovných lidí. S jejich umem se setkáváme na každém kroku. Stačí „ochutnat“ některý z jejich výrobků. Třeba voňavé Šternberské koláče, pověstí opředené pivo Sedm kulí z benešovského Pivovaru Ferdinand, lahodný kozí sýr z farmy v Hrajovicích, vyhlášené špekáčky či slaninu od Matoušků z Kondrace, voňavý med z posázavských lesů a luk, zákusky na zámku Jemniště nebo některou z laskomin Rodinné

cukrárny ve Vlašimi. Vydejte se za vůni hrnčířské hlíny do dílny Ivany Syslové v Chotýšanech nebo za pomyslnou vůni benzínu motocyklů Jawa vystavených v samém srdci Konopiště.

Řada z jedinečných místních výrobků a služeb nese značku KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt® nebo Středočeská Regionální potravina. Jsou výrazem vztahu ke kraji, v němž vznikly, a důkazem dovednosti zdejších lidí, kteří jim vdechli duši.

Další číslo oblíbeného dětského časopisu Posázavské Kukátko dostalo podtitul Devatero řemesel a jeho průvodcem je opět skřítek Kuk. Tentokrát se vydá do světa na zkušenu. Chce panu kreslíři vyrobit nový hrnek na pastelky, který mu rozbil v zápalu šermířského boje. Na své cestě se přiučí nejen hrnčířskému řemeslu, ale potká další řemeslníky – skláře, ševce, kováře, truhláře a košíkáře. ♦



Projekt „Pivo, chmel, slad – to mám rád“ připomíná tradici chmelařství a pivovarnictví



Dobré pivo, to je především kvalitní voda, slad a chmel. Co všechno předchází tomu, než se zlatavý mok v orosené sklenici dostane ke konzumentům, přiblížil další společný projekt společností Rakovnicko o.p.s. a Posázaví o.p.s. nazvaný „Pivo, chmel, slad – to mám rád“. Jeho cílem bylo připomenout tradici chmelařství, sladovnictví a pivovarnictví v obou regionech. Výsledkem je například nová tyčová chmelnice, mobilní naučná stezka, několik exkurzí či tržště regionálních produktů. „Je to nejlepší projekt spolupráce, který jsme společně připravili. Když jeho výstupy uvidí zainteresovaní, tedy zástupci ministerstva zemědělství nebo Státního zemědělského intervenčního fondu, věřím, že dokážou otevřeně říct, že to nebyly vyhozené peníze,“ říká ředitel společnosti Rakovnicko o.p.s. Rado- mír Dvořák.

K Rakovnicku podle něj chmelařství neodmyslitelně patří. „Jako má jižní Morava víno, my máme chmel. Chmel a pivo jsou komodity, které dokážou lidi oslovit, musíme k nám proto umět dostat návštěvníky, aby se mohli podívat přímo do míst, kde se chmel pěstuje, kde se vaří pivo,“ dodal. Idylce známé z filmu Starci na chmelu je však už realita na hony vzdálena. Pryč jsou doby tyčových chmelnic a ručního česání. Chmel se pne do výše po tenkých drátkách a jeho sklizeň je vesměs strojová. „Jak to asi tenkrát vypadalo?“, řekne si nezasevěný.

Odpovědí může být návštěva tyčové chmelnice, která vznikla v rámci projektu „Pivo, chmel, slad – to mám rád“ přímo na návsi v Kolečovicích, v jednom z přirozených center chmelařství na Rakovnicku. Po vysokých kůlech se tu ještě začátkem září do výšky pnuly liány chmele obalené zelenými šiškami, které čekaly na ruce zručných česáčů. Chmelnice stojí jen pár metrů od bývalé sušárny. Chcete se podívat dovnitř? Žádný problém. Výlet do historie pokračuje: stará kamna, která vytápěla důmyslný systém přivádějící teplo k roštům s chmelem. Brzy po-

chopíte, k čemu jsou ony vysoké budovy, o které není při cestách po Rakovnicku nouze.

Pro nedočkavé, kteří odmítají trávit čas cestováním po regionu, vznikla mobilní naučná stezka. Jedinečnou formou seznámí s tradicí pěstování chmele a vaření piva i dávno zapomenutými řemesly. Víte, co je to chmelobraní, dočesná, co dělali bečváři a ledaři, jak to vypadá v pivovaru nebo v obyčejné venkovské hospodě? Odpověď dostanete na pár desítkách metrů výjimečné stezky, která se vejde do deseti dřevěných beden. A může se vydat za zájemci lačnými informací. Premiéru měla v létě na řezbářském sympoziu v Přílepech, nechyběla na slavnostech Knězeveská chmelová šiška, obdivovali ji návštěvníci Posázavského tržště v Benešově a dočesné v Kolečovicích, viděli ji diváci Snídaně s Novou i návštěvníci veletrhu piva na Křivoklátě. „Domovské právo bude mít v sídle společnosti Rakovnicko o.p.s. v Rakovniku, kde bude zájemcům přístupná od pondělí do pátku,“ dodal Radek Dvořák.

Mobilní naučná stezka je ojedinelou svého druhu v České republice. Inspiraci našel Radek Dvořák v Německu. Nápad svěřil k realizaci řezbáři Liboru Daenemarkovi a hrnčíři Jiřímu Duchkovi. „Jsou to kumštýři a ocenili, že jsem jim do toho nemluvil a nechal jim volnou ruku. Výsledek předčil naše očekávání,“ zhodnotil Radek

Dvořák. Dřevěné bedny autoři doslova naplnili informacemi. Je v nich kolem 200 dřevěných figurek zasazených do stylových barevných kulis doplněných zajímavým písemným výkladem. Výtvarníci na nich začali pracovat loni v říjnu a hotovo měli letos v červnu.

Pivovarnictví má hluboké kořeny i v Posázaví. Benešovští měšťané získali privilegium vaření



piva už v roce 1595. Nejprve si každý vařil pivo sám, později začaly vznikat společné pivovarské domy. První měšťanský pivovar vznikl v Benešově v roce 1872 a o 25 let později ho koupil nový majitel konopištského panství arcivévoda František Ferdinand d'Este. Jeho jméno nese nejen samotný pivovar, ale i jeden z jeho produktů.

Pivovar Ferdinand se také zapojil do projektu „Pivo, chmel, slad – to mám rád“. Návštěvníkům otevřel své prostory v rámci Posázavského tržště aneb Trhu regionálních produktů Rakovnicka a Posázaví, který byl jedním z výstupů projektu. „Bylo to úžasné, něco nového, stálo za to se do tohoto osvětového projektu zapojit. V tom spěchu zapomínáme na to, jak něco funguje, jak se něco vyrábí, jak se co dělá. Takže to bylo takové malé zastavení, aby lidi viděli, že za vším je třeba vidět něčí práci a čas. Tradice je úžasná věc a měli bychom se k ní vracet, protože život není jenom o počítačích a čípech,“ řekl Václav Vyvadil z Pivovaru Ferdinand.

Podle ředitelky společnosti Posázaví o.p.s. Bohunka Zemanové vznikne v rámci projektu v areálu pivovaru malá chmelnice, políčko s ječmenem i hrací zóna pro děti se závěsnými kuželkami nebo venkovní hrou Člověče, nezlob se. Tradici vaření piva připomene DVD.

Projekt „Pivo, chmel, slad – to mám rád“ získal dotaci z Programu rozvoje venkova. ♦

jt



Louňovice pod Blaníkem získaly v soutěži Vesnice roku 2012 Zlatou cihlu

Letos jsme po domluvě s představiteli místních spolků opět přihlásili náš městys do soutěže Vesnice roku 2012. Naskytla se také možnost soutěžit o Zlatou cihlu, a tak jsme tam přihlásili rekonstrukci památkově chráněného domu č.p. 86, kam bylo nově přemístěno Muzeum včelařství Podblanicka.

V červnu jsme představili hodnotící komisi naše Louňovice pod Blaníkem. S pomocí zástupců místních spolků jsme chtěli poukázat zejména na náš bohatý společenský život. Čas byl přesně stanoven, každá obec měla vymezeny na prezentaci dvě hodiny. Nejprve jsme zavítali do zámku, kde předvedl prezentaci TJ Sokol Louňovice pod Blaníkem.

Na začátku komise zhlédla výstavku k 90. výročí založení místní organizace a po úvodním slovu pana Josefa Novotného, který představil činnost Sokola, zatančil v sále J. D. Zelenky spolek našich žen „Babinec“. Po prohlídce části zámku jsme šli s komisí do rybářské bašty k místním rybářům. Jiří Herkloc představil činnost rybářů a na vratech bašty si mohla komise prohlédnout fotografie z akcí spolku a průběh rekonstrukce bašty. Poté naše cesta vedla podél pivovarského



rybníka do Muzea včelařství Podblanicka. Včelaři Milan Plaštiak a Antonín Zrno zde komisi nabídli k ochutnávce místní med, medovinu a seznámili ji s činností místní organizace. Komise si se zájmem prohlédla vystavené exponáty. Jezdecký klub zajistil na náměstí před kostel kočár a zájemci z řad komise si mohli část Louňovic pod Blaníkem prohlédnout během jízdy. Další zastávka komise byla v naší místní knihovně a u již kompletně opravené klášterní zdi. Prezentace pokračovala v hasičské zbrojnici ve společenské místnosti. Za hasiče vystoupil Josef Jelínek, který poukázal na kulturní i sportovní činnost hasičů, ale i na zásahy jednotky. Za společnost WIFI Louňovice pod Blaníkem promluvil Mgr. Pavel Tulej a činnost myslivců představili Pavel Zeman a Jan Kahoun. Ráda bych tímto poděkovala všem, nejen výše jmenovaným, kteří nám při představování společenského života našeho městyse pomáhali.

Konkurence v soutěži byla veliká, ale nakonec se nám podařilo získat ocenění Zlatá cihla za opravu kulturní památky č.p. 86, Muzea včelařství



Podblanicka. Diplom jsme převzali 21. 7. 2012 ve vítězné obci soutěže Vesnice roku 2012 Kamýku nad Vltavou. ♦

Růžena Kučerová, starostka

Co nového v obcích pod Blaníkem?

Také obec Kamberský se letos po poměrně dlouhé odmlce přihlásila do soutěže Vesnice roku. Od roku 2008, kdy získala Oranžovou stuhu za spolupráci se zemědělskými subjekty a v celostátním kole se umístila na čtvrtém místě, se soutěže neúčastnila. V letošním ročníku byla poslední obcí, kterou v poslední den hodnocení navštívila soutěžní komise, a podařilo se jí získat dvě ocenění – Fulínovu cenu za kvalitní květinovou výzdobu v obci a také Diplom za péči o kulturní dědictví.

Obec Kondrac zahájila v létě rekonstrukci a rozšíření hasičské zbrojnice v místní části Dub. Tento objekt nevyužívají pouze dobrovolní hasiči, ale také téměř všech 115 obyvatel Dubu (ať už spolek rybářů, neoficiální klub důchodců, míst-

ní děti nebo ženy). Hasičská zbrojnice vytváří v podstatě centrum veškerého dění v této místní části. Po ukončení rekonstrukce a zejména díky rozšíření nabídně objekt mnohostranně využitelné zázemí pro spolkovou a další činnost a zaručí navíc pohodlný celoroční provoz díky vhodně řešenému vytápění.

Úřad městyse Louňovice pod Blaníkem čeká letos výměna oken a vchodových dveří, knihovna umístěná v patře úřadu dostane nové regály a nábytek, místní sbor dobrovolných hasičů si již vybral své nové ojeté zásahové vozidlo a také dojde k obnově fotbalového a volejbalového hřiště. Fotbalové hřiště bude doplněno o dvě přenosné branky, lajnovačku a dvě lavičky. Zároveň dojde k výměně výplně stávajících fotbalových branek.



Na volejbalovém hřišti budou vyměněny stávající sloupky za nové, stejně tak bude pořízena nová síť, umělé čáry, dosypán chybějící písek a opravena rozpadající se dlažba lemující volejbalové hřiště. Také veřejné sociální zařízení umístěné mezi louňovickým zámkem a muzeem včelařství bude zrekonstruováno. Všechny tyto aktivity byly podpořeny z fondů Středočeského krajského úřadu.

Obec Mířetice za podpory Ministerstva pro místní rozvoj ČR obnoví tři památky místního významu a díky krajským dotacím po dlouhém plánování rozšířila budovu obecního úřadu, čímž si zajistila dostatečné zázemí pro hojně kulturní a společenské aktivity, zvětšila prostory kanceláře obecního úřadu a nově vybudovala také klubové zázemí v podkroví pro Mířetický klub žen, který se zaměřuje zejména na práci s dětmi.

Načeradec v letošním roce vybuduje a zasítuje další část pozemků určených pro výstavbu rodinných domů za podpory dotace z Ministerstva pro místní rozvoj ČR a z krajských dotací pořídí nové vybavení do tělocvičny základní a mateřské školy. Díky podpoře z ministerstva zemědělství také připravuje pořízení lesnické techniky.

Dlouho očekávané rekonstrukce se letos dočká také kaplička v Lipínách, místní části obce Veliš, při které dojde k obnově vnitřních i vnějších omítek, podlahy, stropu a také ke kompletní opravě konstrukce střechy, včetně klempířských prvků, a k nezbytným opravám prvků krovu a nosných stropních prvků. Tato rekonstrukce je taktéž podpořena z dotačních titulů Ministerstva pro místní rozvoj ČR. ♦

Eliška Švejdová

Soutěž Vesnice roku 2012 v Ostrově

Tento rok se obec Ostrov se svými 65 obyvateli do soutěže Vesnice roku přihlásila již podruhé. V roce 2011 se přihlásila poprvé a z vyhlášení soutěže v obci Hlavenec si odnesla dva diplomy. Diplom za pospolitost obce a Cenu naděje pro živý venkov za místní spolkový život a občanskou společnost v obci.

V červnu navštívila obec desetičlenná hodnotitelská komise. Úvodní přivítání proběhlo na obecním úřadě. Po krátkém představení jsme zahájili prezentaci krátkým videem ze života obce, poté jsme krátce pohovořili o historii, současnosti, kronice, webu, znaku a praporu obce. Pak jsme se s komisí přesunuli na dvou koňských spřeženích ke kapličce sv. Jana Nepomuckého, kde proběhla krátká prohlídka.

Na prostranství před kapličkou, kde se každý rok scházíme o vánočních svátcích a zdobíme s dětmi vánoční stromek, nám paní starostka z Hlavence Ing. Jarmila Smotlachová a starosta obce Ratměřice pan Mgr. Viktor Liška zasadili vánoční smrček.

Poté jsme se společně přesunuli na místní louku zvanou Ostrůžek, kde se soustředila větší část

prezentace. První se představil Jezdecký klub Ostrov krátkou ukázkou jezdeckého sportu. Pak už zazněla hasičská siréna a začala hořet dětní vyrobená „hospoda“. Tím hasiči zahájili svou ukázkou požárního útoku. Na závěr zatancoval nově vzniklý Klub žen s místními dětmi „Májovou pohádku“. Děti všem komisařům rozdaly malé dárečky, které vyrobily, vlastnoručně zdobenou skleničku plnou medu od místních včelařů, záložku či obrázek z těstovin. Při občerst-



vení, kde se podávalo pečené sepe, zahrála k poslechu a na závěr i k tanci kapela Ostrovanka v čele se starostou Pavlem Kronusem. Ke konci odvezlo koňské spřežení komisi na krátkou prohlídku Farmy Blaník.

„Jsem potěšen, že náš velice pestrý život v naší obci zaujal hodnotící komisi natolik, že obci udělila pro nás dvě prestižní ceny. Zlatou cihlu v Programu obnovy venkova za opravu kaple

sv. Jana Nepomuckého a Diplom za rozvoj venkovské komunity. Můj dík patří všem občanům naší obce, kteří svou pomocí přispěli k tomuto úspěchu, taktéž realizačnímu týmu, kterému se podařilo všechny tyto naše každodenní aktivity zpracovat do tak malé časové relace dvou hodin. Z tohoto úspěchu se budeme jistě všichni radovat do vyhlášení dalšího ročníku této prestižní soutěže. Závěrem věřím, že v roce 2013 se naše aktivity rozrostou a opět budeme patřit mezi ty obce, které své ocenění naleznou,“ říká starosta obce Pavel Kronus. ♦

Alena Křížková

►► Mikroregion Český smaragd

Včelí svět v Hulicích se připravuje na tisícího návštěvníka

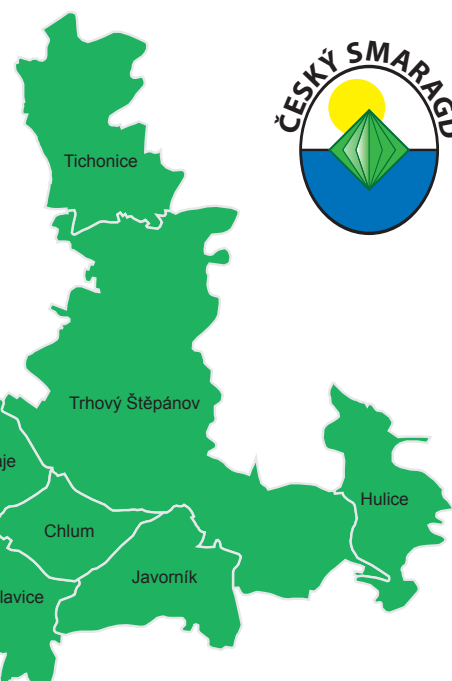
Od začátku fungování nevšední expozice o životě včel v Hulicích navštívilo centrum přes 900 lidí. Včelí svět v přestavěné budově bývalé školy slavnostně otevřeli zástupci obce, hejtmanka Středočeského kraje Ing. Zuzana Moravčíková, včelaři a obyvatelé 30. června 2012. Po třech měsících plného provozu už medové centrum u břehu vodní nádrže Želivka čeká na svého tisícího návštěvníka - připravuje pro něj dárek a zajímavé výhody.

Interaktivní expozici Včelí svět vybudovala obec Hulice za 15 milionů korun díky dotaci z Regionálního operačního programu Střední Čechy. Z nevyužitého objektu bývalé školy na návsi se stala architektonicky přitažlivá budova s pozoruhodným obsahem uvnitř i na přilehlé zahradě.

Návštěvníci tam teď procházejí mezi vysokými kmeny stromů nebo obřimi plástvemi se spoustou hravých prvků a vůní. Kdo si myslí, že o světě včel téměř všechno ví, nevšední detaily, domečky pro včely „samotářky“ i videoprojekce o medvědovi, který přišel do včelího hnízda na návštěvu, ho možná vyvedou z omylu. Barevné panely vám o životě včelstev sdělí vzácné informace. Děti, ale i dospělí si rádi zahrají zábavné kvízy, složí puzzle, rozpoznají vůně, prohlédnou si a vyzkouší včelařské nástroje a náčiní. Málokdo potom z centra odchází bez sklenice medu, výborné medoviny či malé drobnosti z vosku nebo ze dřeva.



Koordinátoři Včelího světa také pořádají pro veřejnost různé akce, většinou se symbolickým vstupným. Během prázdnin proběhlo například odpoledne s přednáškou a ukázkou přípravy a krmení včelstva na zimu. V září potom přišli lidé na tvořivý víkend, během kterého si mohli vyrobit svíčku nebo květinu. Pro děti bylo přichystáno



malování na sádrové odlitky a dobrodružná hra v prostorách centra.

I Vy jste srdečně zváni do naší expozice ze života včel – Včelího světa v Hulicích. A možná právě Vy se stanete jeho tisícím návštěvníkem. ♦

Čerstvé symboly obce Javorník

Malebná vesnička pod Javornickou hůrou se už několik měsíců pyšní svým novým znakem a vlajkou. V červnu získal Javorník oprávnění je používat. V červenci, u příležitosti stého výročí



javornického sboru dobrovolných hasičů a setkání rodáků, starosta Jiří Čihák symboly obyvatelům představil. Přítomní potom novému znaku a praporu vzdali hold nejednou sklenkou dobrého pití.

Pro znak a vlajku si zástupci Javorníku v Vlašimi došli do Parlamentu ČR 25. června 2012, kdy je převzali z rukou předsedkyně Miroslavy Němcové. Před tím ale několik týdnů obec spo-

lečně s odborníky usilovně pracovala na vhodné podobě symbolů. Následně z několika návrhů zastupitelstvo vsázky vybralo ten pravý, který putoval k projednání parlamentnímu podvýboru pro heraldiku a vexilologii.

Znak tvoří dělený štít. V horním poli se na červeném pozadí nachází bílý šál sv. Ludmily – připomíná kapli sv. Ludmily, která je duchovním centrem obce. V dolní části štítu jsou dva javorové lístky s rozevřenou nažkou na stříbrném pozadí – javor odkazuje na vznik názvu obce Javorník, tedy místa u vrchu dříve porostlého javory (dnes Javornická hůra). Vlajka opakuje podobu znaku a je, namísto štítu, rozdělena do dvou pruhů.

Na odhalení nových symbolů obce dorazily 28. července 2012 do Javorníku asi tři stovky

lidí. Prezenci znaku a vlajky se totiž podařilo spojit s oslavami stého výročí existence SDH Javorník a setkání rodáků. Za slunečného počasí hrála po celé odpoledne hudba, návštěvníci obdivovali barvy a provedení obou symbolů, těšili se z perfektní přehlídky javornického sboru dobrovolných hasičů, atrakcí i skvělého jídla a pití.

Starosta Javorníku Jiří Čihák všem čerstvý znak a vlajku představil. Vysvětlil nejprve jejich výtvarnou podobu a uvedl také historické souvislosti, ze kterých vycházeli heraldici se zástupci obce při tvorbě symbolů. Nechybělo ani posvěcení těchto artefaktů. Novému znaku a praporu, ale i obyvatelům obce, ve slavnostní atmosféře požel P. Marek Martiška MIC. ♦

Eva Vrzalová

►► Mikroregion Džbány

Jaké bylo letošní cyklotoulání

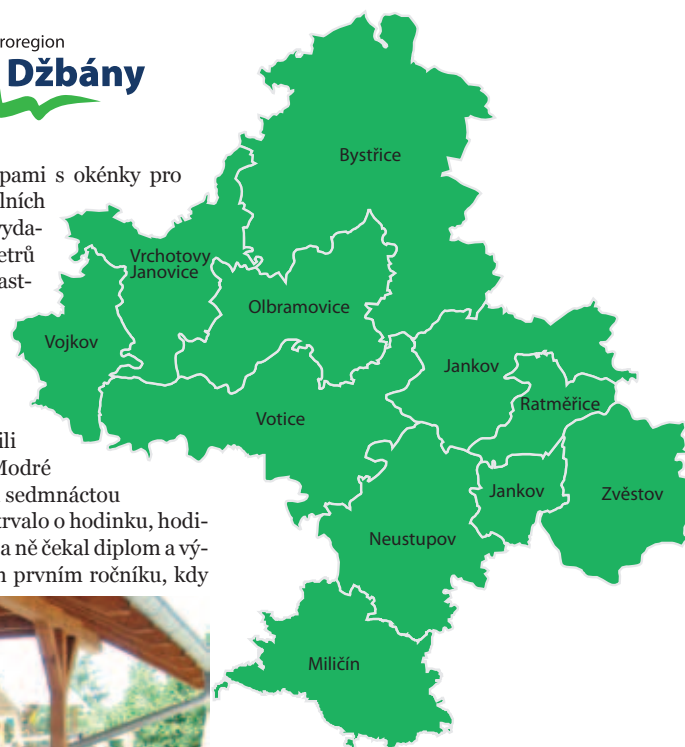
Mikroregion má za sebou druhý ročník cyklistického výletu. V loňském roce jsme takto poprvé vyjeli při příležitosti vydání cyklomapy Votická kopretina. Letošní cyklotoulkou jsme navázali na vloni započatou tradici.

Cyklotoulka 2012 se konala první prázdninovou sobotu a její start i cíl byly ve Voticích na zahradě restaurace U Modré kočky. Připraveny byly 2 trasy výletů. Tentokrát vedly po trase Votice–Mladoušov–Ouběnice–Bystřice–Tožice–Vrchotovy Janovice–Křešice (tato trasa byla určena pro slabší cyklopovahy) nebo z Bystřice dále na Líšno–Jemniště–Popovice–Ratměřice–Odlochovice–Neustupov–Mezivrata a zpět do Votic (trasa pro silnější cyklopovahy). Startem projelo nakonec 47 cyklistů. Možná i vás odradilo velmi horké letní počasí. Škoda. Ti, co došli, si odnesli nejen diplom, ale i dobrý pocit z toho, že udělali něco pro své zdraví. Vyzbrojení helmami, tatrán-



kou, nápojem a cyklomapami s okénky pro otisk razítek na kontrolních punktech se cyklotouláci vydali na 40 nebo 65 kilometrů dlouhé trasy. Většina účastníků volila zřejmě také kvůli počasí lehčí kratší trasu, mezi účastníky nechyběly ani děti.

První cyklisté dorazili do cíle u Restaurace U Modré kočky ve Voticích už před sedmnáctou hodinou. Většině to však trvalo o hodinku, hodinu a půl déle. „U Kočky“ na ně čekal diplom a výborné koláče. Po loňském prvním ročníku, kdy



jsme se toulali mezi kapkami deště a vrátili se z výletu totálně promočení, jsme letos zažili opačný extrém. Tím bylo slunečné počasí s teplotami 34 stupňů a my jsme se pro změnu koupali v řece vlastního potu. Jaké počasí na nás čeká při cyklotoulání příští rok, se skoro bojím odhadovat. Že by třeba padal sníh? Nebo bude konečně ideální počasí pro výlet na kolech.

Ráda bych poděkovala odvážným cyklistům za účast a partnerům akce, kterými byli Luboš Mudra, Restaurace U Modré kočky a Rádio BLANÍK, za organizační pomoc. ♦

V Olbramovicích otevřeli nové víceúčelové hřiště



Od letošních prázdnin mohou obyvatelé Olbramovic využívat nové víceúčelové hřiště, které se jim slavnostně otevřelo v sobotu 11. srpna při příležitosti již 8. ročníku Memoriálu Jaroslava Chudlařského. Areál sportovního hřiště prošel v uplynulém roce řadou změn. Tou nejvýraznější

bylo vybudování právě zmíněného hřiště na tenis, odbíjenou, košíkovou a házenou. Toto hřiště bylo budováno od dubna letošního roku a dne 24. července bylo zkolaudováno. Mimo samotnou plochu bylo upraveno i okolí, zřízena hospodářská budova a přiděleny i atrakce pro děti. Celkový náklad včetně víceprací (napojení kanalizace a vodovodu) činil včetně

DPH téměř 7,5 milionu Kč. Celková dotace je 5 milionů korun z ROP Střední Čechy.

Nyní má sportovní areál v Olbramovicích požadovanou podobu, a pokud by se podařilo dokončit stabilní překážkovou dráhu pro hasiče a ma-

ximálně využít ostatní prostory, byl by obrázek dokonalý. Zastupitelstvo Obce Olbramovice má v plánu zřídit pracovní místo – správce hřiště, který by tento areál spravoval. Při příležitosti otevření areálu vyzval starosta obce Pavel Pohůnek občany obce do sportovního stánku nejen jako diváky, ale i jako sportovce. Obec počítá s bezplatným využitím sportoviště pro všechny své občany včetně zdejší základní a mateřské školy.

Před zahájením fotbalového turnaje starosta připomněl, že se kopaná hraje v Olbramovicích od roku 1934. Vystřídalo se tady již několik fotbalových generací. Nejstarší pamatují ještě hřiště u Zákostelského rybníka. Vystřídalo se i několik generací funkcionářů, mnozí z nich by hřiště dnes nepoznali. Pokud jde o rekonstrukci hřiště včetně zázemí, je obec spokojena. V soutěžích se dařilo i jejímu A mužstvu a mládežnickým mužstvům. Starosta zdůraznil nutnost dbát na přípravu mladší generace, aby fotbal zkvétal, a aby tento areál byl využit. ♦

Eliška Zemanová

►► Mikroregion CHOPOS

CHOPOS oslovuje budoucí partnery projektu „Rozhledna Špulka s naučnou stezkou“

Vážení občané mikroregionu CHOPOS a území Posázaví. Nabízíme vám jedinečnou příležitost podílet se na výstavbě regionálně zajímavého místa, a stát se tak navždy partnery projektu. V minulém čísle jsem psal o tom, že hodláme do projektu zapojit každého, kdo má zájem zúčastnit se této výjimečné akce. Každý, kdo se bude podílet na výstavbě rozhledny, se stane součástí netradičního místa. Tedy jeho jméno bude navždy spojováno s rozhlednou „Špulka“. Máme připraveny tři varianty, které vám nyní představím.

1. varianta

Partner projektu přislíbí (zaváže se), že se bude podílet na výstavbě rozhledny částkou 1 300 Kč. Na oplátku mu pak bude zhotovena plastová destička potažená kovem o velikosti 100 x 70 mm s jeho jménem a adresou, kterou umístíme na čestné místo pod rozhlednou. Pro představu „Jan Novák z Horní Dolní, nebo rodina Nováková z Horní Dolní.“ Záleží na vás, co si vyberete. Věříme, že tak vznikne dlouhý seznam lidí žijících v regionu. Dále zde bude uvedeno „podpořil projekt Rozhledna Špulka s naučnou stezkou“.

2. varianta

Partner projektu přislíbí (zaváže se), že se bude podílet na výstavbě rozhledny částkou 16 000 Kč. Na oplátku mu pak bude zhotovena plastová destička potažená kovem o velikosti 300 x 210 mm s jeho jménem a adresou (případně logem), kterou umístíme po obvodu díky rozhledny. Jde o dobře viditelné místo. Prakticky každý, kdo bude stoupat po schodišti

na vrchol rozhledny, spatří vaše jméno, název firmy, případně logo s textem „podpořil projekt Rozhledna Špulka s naučnou stezkou“.

3. varianta

Ve třetí variantě vám nabízíme kombinaci druhé varianty s ještě dalším umístěním vašeho jména, které bude nejvíce odolávat zubu času. Nabízíme vám vytesání vašeho jména, názvu či loga přímo do kamene umístěného po obvodu kamenné mapy či podél stezky. Obvykle se člověk dočká vytesání do kamene až po smrti a na nepřilíš veselém místě. Tento záznam zde bude po staletí nesmazatelnou stopou o lidech podílejících se na nadčasovém projektu. Partner projektu přislíbí (zaváže se), že se bude podílet na výstavbě rozhledny částkou 45 000 Kč.

Další varianty budou jistě po oboustranné dohodě možné. Od září až do listopadu 2012 budu po regionu chodit s knihou, kterou jsem s nadšákou nazval „Knihá úpisů – Rozhledna Špulka s naučnou stezkou“, a budu Vás žádat, pokud se budete chtít zapojit, abyste se upsali, jak se hodláte podílet na regionálně zajímavém a do budoucna výjimečném projektu. Tato kniha bude jistou relikvií napevno spojenou s projektem.

Neváhejte tedy a kontaktujte mě na níže uvede-



ném odkazu. Účast na projektu nemusí být nekonečná. Zejména u druhé a třetí varianty může dojít k omezení počtu partnerů. Na webových stránkách www.chopos.cz bude umístěn pravidelně aktualizovaný seznam všech, co se připojili. Bude zde i vizualizace rozhledny, která se již dokončuje. ♦

Ing. Miroslav Kratochvíl
e-mail: kratochvil@posazavi.com
tel: 777 193 556

Setkání rodáků v obci Teplýšovice

U příležitosti 660 let první zmínky o obci Teplýšovice a 630 let první zmínky o její místní části – obci Čeňovice, se v srpnu konalo v místní sokolovně setkání rodáků. Sešlo se na něm téměř 300 lidí. Program byl nabitý informacemi a všem se setkání líbilo. Velkým lákadlem byla expozice dobových předmětů a různých relikvíí, z nichž kronikářka Renáta Procházková vytvořila repliku staré světnice. Na tomto místě se rodáci podepisovali přímo do teplýšovické kroniky. Dalším hojně navštěvovaným místem byla expozice dobových i současných fotografií, kterou společně s Ilonou a Nelou Kratochvílovými, Mgr. Pavlem Gobym a Ing. Petrem Dřízalem, vytvořil Ing. Miroslav Kratochvíl. Zájem byl opravdu obrovský, a tak se pořadatelé dohodli, že budou obě expozice znovu zpřístupněny. Ale zpět k celému programu.

Večer zahájil dechový orchestr Vranovanka. Poté všechny přivítal starosta Josef Škvor. Programem společně provázeli P. Goby a M. Kratochvíl. V prvním vstupu P. Goby pověděl pár informací o dávné historii Teplýšovic, na to navázal M. Kratochvíl historií Čeňovic. V další části večera přečetl M. Kratochvíl ně-

kolik záznamů z kroniky o Čeňovicích, psané panem Semínem v letech 1938–1962. Tato kronika se dlouhou dobu považovala za ztracenou a prakticky již nikdo nevěřil, že vůbec existuje. Někteří rodáci a rodačky během čtení zavzpomínali na dávno zapomenuté události.

Dále pokračoval P. Goby informacemi o školství v Teplýšovicích. Zazněla zde jména jako Šimon Krásnický, dlouholetý učitel a čestný občan Teplýšovic, Karel Pessr, učitelé Michálkovi i Mgr. Charlota Kurcová, současná ředitelka ZŠ a MŠ Teplýšovice. Na závěr této části programu pohovořil v krátkosti Josef Škvor o loňské přístavbě mateřské školy a následně se promítal krátký film, který tuto stavbu zdokumentoval.

V dalším bloku pohovořil P. Goby o zdejšímu sportu, zejména o Tělovýchovné jednotě Sokol Teplýšovice. Nemusel ani představovat dlouholetého činovníka Josefa Sahulu, který se



společně s dalšími členy zasloužil o všestranný rozvoj sportu v Teplýšovicích. Bez přičinění mnoha dobrovolníků by nebylo sokolovny ani celého sportovního areálu. Vzpomínalo se na období, které až bylo totalitním řízením poznamenáno, tak zajistilo dávným, ale i současným sportovcům potřebné zázemí. Dnes je a bude ze-

jména budova sokolovny velkým břemenem Obce Teplýšovice, které se bude s velkými nároky a obtížně financovat. Povídání o sokolovně bylo nakonec zakončeno filmem o výstavbě sokolovny a sportovního areálu.

Předposlední vstup byl věnován rodačce Lence Podhajské (vl. jm. Magdaleně Podroužkové), filmové herečce. Její slavná, ale velmi krátká herecká i pěvecká kariéra oslovila snad každého. Kořením programu byla účast Lenčiných vnuček a malé pravnučky. Ty nakonec na pódiu velmi vřele pozdravily rodáky a zavzpomínaly na svou babičku, která je pohřbena u zdejšího kostela. Živou vzpomínkou byla krátká ukáзка z filmu „Advokát chudých“.

Miroslav Kratochvíl

Teplýšovice získaly Bílou stuhu v krajské soutěži Vesnice roku 2012

Obec Teplýšovice získala v letošním středočeském kole soutěže Vesnice roku 2012 Bílou stuhu za práci s mládeží. Do soutěže se obec přihlásila už počtvrté. Loni si z ní odnesla Zelenou stuhu za péči o zeleň a životní prostředí a Diplom za vzorné vedení obecní kroniky.

Podle starosty Josefa Škvora je úspěch především zásluhou samotných obyvatel. Právě díky nim a aktivitám, které vyvíjejí, se Teplýšovice nevyliďňují, ale naopak počet jejich obyvatel stoupá. Zatímco na konci roku 2010 žilo ve správním území Teplýšovic 405 lidí, v současnosti jich je 459. Kromě pestré spolkové činnosti dokázaly Teplýšovice do současnosti udržet i mateřskou školu a první stupeň základní školy, což je na obec podobné velikosti výjimečné. ♦

jt



Černá skládka v obci Čerčany

Obec Čerčany získala v letošním roce dotaci z rozpočtu Středočeského kraje v rámci Středočeského Fondu životního prostředí a zemědělství ve výši 49 875 korun. Peníze byly určeny na odstranění černé skládky, která se objevila na katastrálním území Čerčany na pozemku p.č. 1416/8 ve vlastnictví obce.

Černá skládka tam v minulých letech vznikla už jednou. Obecní úřad Čerčany ji na základě opa-

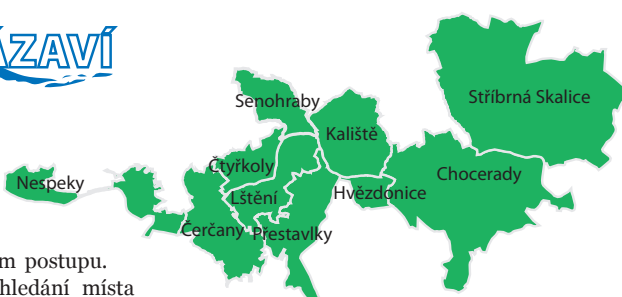


kovaných stížností a ve spolupráci s obcany před rokem zlikvidoval. Ve snaze zamezit jejímu opakovanému vzniku se obec dohodla se sousedy postiženého pozemku na dalším postupu.



Při ohledání místa ale bylo zjištěno, že se na pozemku opět nachází stará marigotka, obytný přívěs a skládka o rozměrech cca 8 x 15 m, vysoká minimálně metr. Obsahovala například dřevo, kovy, umělou hmotu, pražce, lednice, bojler.

Skládka byla velkým problémem, protože se nacházela v blí-



kosti obytné zástavby. Majitelé okolních nemovitostí měli zcela oprávněné obavy o svůj majetek a kvalitu svého života. Kolem skládky se pohybovalo velké množství volně pobíhajících zvířat, psů, koček, ale také krys a potkanů, což velice znepříjemňovalo život v okolních nemovitostech. V neposlední řadě se do místa skládky stahovali sběrači šrotu a dřeva a místní lidé se vcelku oprávněně báli o svou bezpečnost. Obec se snažila řešit danou situaci tak, aby v co nejkratší době došlo k jejímu konečnému odstranění, a proto požádala Středočeský kraj o dotaci. ♦

Kateřina Chobotová

V Senohrabech proběhl pátý ročník soutěže Dobrovolný železný hasič

V červnu proběhl v Senohrabech již pátý ročník soutěže „Dobrovolný železný hasič“. Soutěž probíhala v centru obce v prostoru za hasičskou zbrojnicí určeném pro výcvik jednotky. Do soutěže se přihlásilo 16 družstev z 18 sborů dobrovolných hasičů (dále jen SDH), celkem 58 závodníků, z toho 40 mužů a 18 žen. Soutěžili v následujících disciplínách: roztažení dvou proudů B do vzdálenosti 35 metrů, svinutí dvou hadic B, výstup do patra po žebříku a pomocí lana vytažení dvou hadic B a jejich následné spuštění zpět na zem, 60 úderů 5 kg kladivem v Hammer-boxu, přenos 40 kg zátěže slalomovou dráhou, zdolání bariéry a poslední disciplínou byl transport 80 kg figuríny mírným kopcem do cíle vzdáleného 35 metrů. Pro ženy byly všechny zátěže úměrně sníženy.

V soutěži družstev se na prvním místě umístilo družstvo SDH Turkovice, které s roční přestávkou opět obhájilo prvenství. Kromě jiných cen, které obdrželi soutěžící i družstva na prvních třech místech, získalo družstvo SDH Turkovice do svého držení putovní sošku „Železného hasiče“. Na druhém místě se umístilo družstvo SDH Mrač a na třetím místě družstvo SDH Tehov B.

V soutěži jednotlivců se mezi muži umístil na prvním místě Josef Brabec z SDH Turkovice, který trať zaběhl v čase 3:22.583 minuty. Na druhém místě se umístil Michal Strnad z SDH Veleň a na třetím místě Zbyněk Škvor z SDH Mrač. V soutěži žen se na prvním místě umístila Jana Dvořáková z SDH Turkovice, která trať zaběhla v čase 3:03.259 minuty a obhájila tak prvenství z minulého ročníku. Na druhém místě se umístila Marcela Macháčková a na třetím místě Veronika Löblová, obě z SDH Mukařov.

Soutěž byla také posledním kolem nově založené „Středočeské ligy v TFA“, kterou zastřešují sbory dobrovolných hasičů Říčany, Mrač a Senohraby. Soutěžící se započítávaly body ze všech závodů. V Senohrabech proběhlo také vyhlášení výsledků ligy. V prvním ročníku se na prvním místě umístil Michal Strnad z SDH Veleň, na druhém místě Josef Brabec z SDH Turkovice a na místě třetím Jakub Kratochvíl z SDH Říčany. Výsledky soutěže jsou k nahlédnutí na adrese <http://senohraby.oshpv.cz>.

Součástí akce byl také třetí ročník soutěže „Dětský železný hasič“, která byla vyhlášena pouze pro jednotlivce. Proběhla na nově otevřeném

hřišti a přihlásilo se do ní 27 dětí ze sborů dobrovolných hasičů Dolínek, Tehov a Senohraby.

Soutěž proběhla v příjemné přátelské atmosféře za slunečného dne. K jejímu bezproblémovému průběhu přispěl i sbor rozhodčích, perfektní výkon hlasatele a komentátora soutěže a v neposlední řadě i nasazení všech členů SDH Senohraby, kteří se na přípravě a na samotném průběhu soutěže podíleli. Je nutné podotknout, že členové sboru v průběhu soutěže vyjeli k jedné dopravní nehodě a k jednomu požáru. ♦

Roman Bílý, starosta SDH Senohraby



Cyklistický závod Železný dědek nabídl jedinečnou podívanou

Nádherně prosluněný den nalákal na start silničního cyklistického závodu v Soběhrdech rekordní počet téměř 300 závodníků a zástupy fančících diváků, kteří se jako každý rok postavili o bouřlivou atmosféru v průjezdových obcích. Závodníci nezůstali fanouškům nic dlužní a v průběhu závodu sváděli nádherné souboje, ať už při vrchařské či spurtéřské premii nebo přímo na cílové čáře. Závod pořádal s podporou obce Čerčany místní cyklistický klub ČESYK, který organizuje také seriál pěti cyklistických závodů pro děti do 15 let, Čerčany Baby Bikers.

Jako první odstartoval závod Českého poháru handbike čítající 13 závodníků. Nejlépe si s kopcovitým a pro handbikery mimořádně náročným terénem poradil Jan Tománek (FANY cycling team), na druhém místě skončil Václav Antal (Černí koně) a pro třetí místo si dojel Miroslav Šulc (Handbike ČR). Potom šlápli do pedálů účastníci VIP závodu vyhrazeného pro partnery Železného dědka a závodníci přihlášení do kategorií „retro“ a „O pohár průjezdových obcí“. Kategorie „retro“ vyvolala úsměv na tváři snad všech přihlížejících a ukázala, že i tak náročný sport, jako je cyklistika, se dá brát s humorem. Účastníci této kategorie usedli na historické bicykly dobově oblečení a nechyběly ani nezbytné doplňky, jako třeba bandaska na mléko zavěšená na řídítkách.

Když se před půl jedenáctou začali řadit na startu účastníci hlavního závodu, bylo patrné, že přijde o tvrdý boj, v kterém si závodníci nic nedarují. Na startu nechyběl ani Vác-

lav Jelínek, vítěz loňského ročníku a mistr světa amatérských cyklistů kategorie masters.

Po minutě ticha za zesnulého cyklistu Mílu Šacha, který ještě v loňském roce stál na startu, a výstřelu ze startovací pistole závodníci vyrazili na trať. Pozoruhodný výkon předvedl tandem Jiřího Chyby, za něhož na místo jeho tradičního spolujezdce Marka Moflara usedl Jan Dubec. Trať dlouhou 50 kilometrů zdolali za 1 hodinu 13 minut. Bílý dres pro vítěze kategorie hoši 15-19 let vybojoval Jakub Kavalír (SK ŽAMBERK TESSUTI SPORT) v čase 1:54:17. Třešničkou na dortu byl spurt do cíle hlavní kategorie na 100 kilometrů. Za vedoucím vozidlem přijížděli do cílové rovinky čtyři závodníci a nikdo z nich nechtěl skončit pod stupni vítězů. Jako první protnul cílovou pásku s rukama nad hlavou závodník v duhovém dresu mistra světa Václav Jelínek (BMC Viessman cycling team) v novém traťovém rekordu 2:31:04.76. Pro vítězství v nejstarší kategorii „železný dědek“ pro jezdce nad 60 let si dojel Stanislav Mrkvička v čase 3:49:17. Zástupkyně něžného pohlaví bojovaly na trati dlouhé 50 kilometrů a suverénní vítězkou se stala Martina

Růžičková. Kromě Jiřího Ježka, který se postavil na stupně vítězů, podali skvělý výkon i další



handicapovaní cyklisté. Nechyběli mezi nimi ani paralympionici Michal Stark a Jiří Bouška, vítězka Světového poháru handicapovaných cyklistů Tereza Diepoldová, zrakově postižení na tandemech a další.

Po skončení hlavního závodu následovala Soběhrdská 652 – vyřazovací sprinty těch nejlepších z hlavního závodu. Z celkového vítězství se po mnoha krásných soubojích radoval vítěz první vrchařské premie a tajné premie Pavel Gonda (Duratec team). Nejlépe fandící obci se potřeťi za sebou staly Teplýšovice. Další informace jsou na www.cesky.cz. ♦

Hanka Vrbovcová

Víceúčelové hřiště v Senohrabech – splněný sen

Po mnohaletém úsilí se v letošním roce 2012 podařilo realizovat rekonstrukci veřejného víceúčelového hřiště na školní zahradě v Senohrabech. Původní hřiště bylo provedeno urovňnutím a zpevněním travnatého pozemku pomocí kamenného šterku a posypáním kamenného prachu. Tento stav nebyl pro sportování příznivý. Zvláště za sucha se naši malí sportovci zahalili do oblaku prachu.

Na přípravě a realizaci akce se vedle obecního úřadu, základní a mateřské školy, hasičů a so-

kolů obce Senohraby podílela hlavně Regionální rada regionu Střední Čechy poskytnutím dotace. Původní rozpočet projektu byl 2,897 milionu korun a přislíbená dotace byla 1,999 milionu korun. Vedle jmenovaných se dále podílela firma AQ, s.r.o. zajištěním prací koordináčních, poradenských a konzultačních. Firma AAA zakázky, s.r.o. provedla výběrové řízení v souladu se zákonem 137/2006 Sb. o výběrových zakázkách. Výběrové řízení provedl na základě podnětu Úřad pro ochranu hospodářské soutěže s výsledkem a závěrem řádného

provedení a dodržení zákona.

Dodavatelem zakázky na základě výběrového řízení byla vybrána firma Linhart, spol. s r.o. Tato firma má mnohaleté zkušenosti s výstavbou sportovišť. Postup realizace potvrdil jejich vysokou profesionalitu v organizaci provádění stavby a dodržení smluvních závazků.



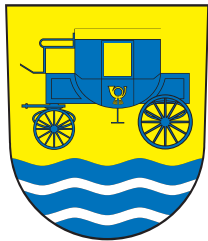
Hřiště je zřízeno tak, aby se na něm nechalo provozovat více sportů – malá kopaná, tenis, volejbal, basketbal, florbal a řada dalších, je zde prostor pro skok daleký s pískovým doskočištěm. Na hřišti je možné provádět další aktivity dětí MŠ a ZŠ při dopravní výchově. Je zde možný výcvik malých hasičů s různým technickým materiálem a zařízením. Ale hlavně, může si zde zasportovat nebo se jen proběhnout každý. A tak se školní zahrada stává centrem sportu, her a zábavy pro naše děti, rodiče a příznivce sportu.

V současné době je akce před ukončením financování a podáním závěrečné monitorovací zprávy na ROP Střední Čechy s očekáváním dotace.

Za realizaci tohoto významného projektu děkuji všem zúčastněným aktérům, kteří se na rekonstrukci víceúčelového hřiště podíleli. Chtěl bych použít slova našeho občana, sportovce a tenisty tělem i duší, který po prvním zhlédnutí hřiště řekl: „No to je nádhera, před tímto smekám, klobouk dolů“. Hřišti bych popřál maximální využívání. ♦

Pavel Pangrác, starosta obce

Nespeky mají obecní symboly



Obec Nespeky v měsíci červnu získala dekret o udělení obecních symbolů. Z rukou předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Miroslavy Němcové ho převzal místostarosta obce Zdeněk Huml.

Na jejich vzniku se podílela řada nespeckých rodaček a obecní symboly jistě přispějí k tomu, aby se obyvatelé s obcí ještě více identifikovali. Schvalování symbolů se podařilo dotáhnout do zdárného konce především díky odborné pomoci jednoho z předních českých heraldiků Aleše Droda.

Nespecký znak a vlajka svou tematikou evokují

vodní toky, na jejichž březích se obec nachází, a motivem poštovního dostavníku připomínají, že v Nespekách byla již v roce 1564 na poštovní trati z Prahy do Vídně zřízena jedna z nejstarších dědičných pošt v Čechách. Používání obecních symbolů upravila nová obecně závazná vyhláška obce, kterou schválilo zastupitelstvo. ♦

Kateřina Chobotová

►► Mikroregion Želivka

Obec Chmelná se může pochlubit bohatou spolkovou činností

Obec Chmelná je nejzápadnější obcí Mikroregionu Želivka. Leží 10 kilometrů východně od Vlašimi v nadmořské výšce 460 m n. m. Dominantou obce je kaple sv. Jana Nepomuckého na návsi. Ta je dokladem silné křesťanské tradice, na níž navazovali i významní rodáci páter Josef Vlastimil Kamarýt, obrozenecký básník působící na Hrádku u Vlašimi, či profesor Holejšovský.

V obci jsou i pozůstatky po zaniklé židovské komunitě, z níž pocházel světoznámý skladatel Gustav Mahler. Hrob jeho předků se nachází na židovském hřbitově za obcí. V současné době žije ve Chmelné 119 obyvatel. V obci je jeden větší a několik menších soukromých zemědělců, firma na obrábění kovů, pořez dřeva, prodejna a opravna elektrospotřebičů, autodopravce, stavební firma, několik truhlářů a zedníků. Kultura ve Chmelné se udržuje a rozvíjí jednak prostřednictvím tradičních zábav, jako jsou dětský maskarní průvod a karneval, řehťání před Velikonocemi, pomlázka, stavění máje, pálení čarodějnic, májové pobožnosti, pouť a posvícení, vyhrávání před svatbou, výlov rybníka, mikulášský průvod. Mladší pak oslovuje místní rocková kapela České chleba.

Dlouhou tradici má veřejná knihovna a družstvo hasičů. Nejen jejich úspěchy jsou již více než sto let zaznamenávány do obecní kroniky.

Cílem procházek návštěvníků i místních bývá kaple Nejsvětější Trojice, která stojí u pramene znamenité, vysoce kvalitní vody. V obci zcela chyběl vnitřní a venkovní prostor pro setkávání a pořádání kulturních, společenských a sportovních akcí. Z tohoto důvodu byly již zhruba před více jak sedmi lety započaty práce na rekonstrukci a celkové obnově budovy bývalého hostince „U Pitráků“. Postupně obec především z vlastních prostředků, ale i částečně z dotací Programu obnovy venkova Ministerstva pro místní rozvoj ČR a později Středočeského kraje zrekonstruovala budovu, tedy hlavně její vnitřní část. Byla přistavěna hasičská zbrojnice, zcela zrekonstruováno sociální zařízení a společenský sál. Zbývalo dokončit fasádu budovy, podbití a přilehlé venkovní prostranství.

Pro dokončení rekonstrukce víceúčelového společenského domu bylo nutné najít dotační prostředky, a proto byl vypracován projekt a žádost o dotaci z programu Leader. Projekt přinesl výrazný inovativní prvek ve využívání obnovitelných zdrojů energie, kterým bylo vybudování tzv. Trombeho stěny, která funguje na principu ohřívání vzduchu v uzavřeném prostoru mezi izolačním sklem a venkovní omítkou. Ohřátý vzduch samovolně proudí průduchy do budovy, kterou tak vlastně vytápí. Ochlazený vzduch průduchy proudí zpět, kde se opět ohřívá. V letních měsících tento princip funguje jako přirozené větrání, kdy je ohřátý vzduch vypouštěn



do venkovního okolí. Toto jednoduché a energeticky nenáročné řešení umožňuje prodloužit sezónu využití budovy o několik měsíců, a to bez nutnosti přitápění. V zimních měsících pak udržuje teplotu uvnitř objektu a nedochází k jeho promrzání, a tím snižuje nároky na vytápění. Tento projekt je svým způsobem unikátní nejen díky zajímavému technickému řešení, ale zdá se, že v Čechách i rozsahem „vytápěné“ plochy. Teoretická funkčnost byla ověřena, a nezbývá než si počkat na praktické zkušenosti.

Realizace projektu, tedy dokončení mnohaleté rekonstrukce společenského domu, má velký význam nejen pro obec samotnou, ale také pro obce v jejím okolí, ať se již jedná o obce Mířetice, Kuňovice, Mníchovice nebo Nakvasovice a Jeníkov. V některých ze zmíněných obcí jsou obdobné problémy se společenskými prostory, jako tomu bylo ve Chmelné.

Důkazem pestrého využití jsou volnočasové pohybové aktivity žen, které zde pravidelně provozují každou středu, objekt využívá čechtické družstvo fotbalistek, družstva ping-pongu, futsalu, florbalu, ale je také třeba zázemím pro zkoušky hudebních skupin Škvýra, Nesbend, dětských skupin Prasklá žárovka a Vysoké napětí nebo místní Chmelářinky. Koná se zde karneval, dětský den, taneční zábavy, divadelní představení a mnoho dalšího. ♦

Jaroslav Švejda



Roman Bareš si život bez železnice a Posázaví nedokáže představit

Roman Bareš spojil svůj život s železnici. Pohled na vlaky brázdící koleje pod okny jeho kanceláře přednosty osobní železniční stanice v Benešově by dokázal vyměnit snad jen za výhledy ze skalnatých návrší nad řekou Sázavou. Protože další jeho láskou, bez níž si život nedokáže představit, je kromě rodiny Posázaví. Kraj, kde se narodil a vyrůstal a do kterého se vždycky vrátil. „Moc se mi tady líbí, mám tu hodně oblíbených míst, třeba meandry řeky v okolí Rataj nad Sázavou a Ledečka. Je tady spousta velmi pěkných míst, o kterých lidi ani moc neví. Například skály, které řeka obtéká, a z kterých se otevírají pěkné vyhlídky. Stačí ujít sotva 100 metrů a naskytne se vám úplně jiný pohled. Například z Vraníka je krásná vyhlídka na Ledečko, z výšky se vám tamní nádraží otevře jako na dlani. Když kousek popojdete, uvidíte Sázavu, jak v meandrech obtéká Přívlaky,“ říká Roman Bareš, nadšený turista a cyklista.



Pochází právě z osady Vraník nedaleko Ledečka, na jejímž místě kdysi stálo keltské hradiště. V nynější vesnici se čtyřmi popisnými čísly žily v dávné minulosti stovky lidí. „Možná i já mám keltské předky,“ smál se Roman Bareš. S rodiči a bratrem bydlel ve Vraníku v domku po prarodičích z roku 1840. V 70. letech 20. století se pak přestěhovali do Ledečka, kde jeho maminka, která byla přednostkou železniční stanice, dostala služební byt. „Z okna jsem koukal na projíždějící vlaky. Přesně jsem věděl, když zahoukala nějaká mašina, kolik je hodin, že v televizi budou zprávy, Večerníček nebo Vlastovka. Bylo pro mě něco naprosto úžasného sledovat vlaky, třeba „Koliňák“, „Pražský rekreák“, „Brodský náklad“. Pozoroval jsem z okna, jak se při posunu nákladního vlaku jednotlivé vagony seřazují a úplně jsem to hltal. Takže bylo v podstatě dopředu dané, že půjdu na dopravní průmyslovku. Bavilo mě to,“ vzpomněl.

Jako táta tří synů ve věku 13, 19 a 21 let chtěl vždy co nejvíce času věnovat hlavně svým dětem. Snažil se a snaží se jim předat své zkušenosti a pomáhá jim utvářet názor na svět. S nejmladším se věnuje fotbalu, a to jako vedoucí mužstva U14 v SK Benešov. Se staršími syny hraje v rockové skupině KRAB, sám zpívá a hraje na kytaru, jeden syn je baskytarista, druhý saxofonista. „Snažím se propojovat a rozvíjet aktivity s logickým cílem, motivací nejsou peníze, k radosti mi stačí pocit z dobře odehrané muziky nebo práce. Je pro mne důležité, když to ladí, lidi si rozumějí, když se spolu cítí dobře,“ poznamenal Roman Bareš.

A zavzpomínal na své hudební začátky. Rodina prý muzikální nebyla, ale bratr jednou dostal jako odměnu za pobyt v nemocnici kytaru. Moc ho však „nechytila“, tak mu ji Roman vzal

a naučil se na ni hrát sám, protože v Ledečku hudební škola nebyla a dojíždět do jiného města bylo obtížné. „Navštěvovali jsme kroužky v místě bydliště, byli jsme v hasičích, fotbalu, atletice. Hudba mě ale vždycky hodně brala, poslouchal jsem ji a postupně jsem se k ní dostal. Chtěl jsem, aby i mé děti uměly na něco hrát. A zažívám obrovskou radost a štěstí, když spolu hrajeme a lidem se to líbí,“ dodal.

Přál by si, aby lidi bavila jakákoliv práce, aby všechno, co dělají, dělali s chutí. Jako příklad uvedl výmalbu železničních podchodů v Benešově, Čerčanech a Mnichovicích, které si vzaly za své party amatérských výtvarníků, hlavně dětí. „Byla to úžasná práce, kde se propojili lidi, kteří si spolu měli co říct. Kolikrát stačí málo – nadhodit téma, v němž dotyčný nevidí jen práci, ale okamžitě se začne zajímat, jak by pomohl. Práce s takovými lidmi je pro mne životní radost. Když potom třeba jdu tím podchodem a vidím, jak ho děti úžasně vymalovaly, je pro mě obrovské zadostiučinění, že jsem se na tom podílel. Ale člověk ve svém úsilí nesmí polevit a nechat se odradit, občas musí přitlačit na pilu, jinak se to nepovede,“ řekl Roman Bareš. Proto



nevzdává ani svou snahu o vybudování podchodu pod železniční trať v Benešově, který by spojil obě části města rozdělené kolejemi.

Velkým koníčkem Romana Bareše jsou i domácí zvířata. Kromě psů, koček, králíků a rybiček má i vlka Akelu, kterého pojmenoval po jednom z hrdinů Knihy džunglí. „Na vojně jsem byl psovodem a setkání s Akelou bylo osudové. Byl to vlastně vodící pec, který se po třech letech služby ukázal být pro garsonku své majitelky příliš velký. Zavolala mi známá, u níž byla slepá paní na návštěvě, jestli se na něj nechci podívat. Šel jsem se s ním tehdy projít, přeskočila mezi námi jiskra a Akela už domů do Kladna neodjel a zůstal u nás. Dnes už je starý, je mu 11 let, ale je to náš miláček. Podobně jako každý pes svému pánovi rozumí, ví, co mu říkáte, hraje si s vámi, je našťvaný, uražený, intrikuje, člověk se to musí naučit vidět,“ konstatoval Roman Bareš. A stejně jako zvířata je to příroda obecně, která ho ohromně naplňuje, zbavuje ho stresu, uvolňuje a dává mu obrovskou energii a klid. ♦

jt



Věrka Drozdová spojila svůj život s knihovnou ve Stříbrné Skalici



Mám ráda setkání s lidmi, z nichž srší životní optimismus a moudrost. Proto jsem si tak užila povídání s Věrkou Drozdovou, sedmdesátiletou knihovnicí ze Stříbrné Skalice. Její úctyhodný věk ale připomíná jen stříbro ve vlasech a tvář protkaná vráskami. Elán by jí ovšem mohl závidět leckterý třicátník. Když začne vyprávět, je k nezastavení. Miluje knihy a i její samotný život by vydal na několik tlustých publikací. A protože je také vášnivou cestovatelkou, zážitky ze svého putování si nenechala pro sebe. V roce 2010 vydala prvotinu „Austrálie a Nový Zéland 2004“, v níž popsala své putování po Austrálii a Novém Zélandu.

Své dětství strávila v Íránu, kde byl její otec od roku 1936 stavbyvedoucím u firmy SIS. Do Československa se vrátila až v prvních dnech roku 1946, ale už pouze s maminkou, bez otce a malého bratra, kteří v Íránu zemřeli. Vrátil se do Íránu, země, která se tak nesmazatelně vryla do její paměti, se jí podařilo až v roce 2007. Tehdy se s manželem a přáteli vydala na soukromou cestu do míst, v nichž jako malá žila. Konečně osobně poznala také historické části staré Persie, která byla kolébkou i evropské kultury. I o nich a životě Čechoslováků v Íránu napsala knihu. Loni jí vyšel cestopis „Írán aneb Cesta do mého pravěku“. „Necítím se být spisovatelkou, protože moje knihy nejsou o fantazii, ale považuju je za zprávy z cest,“ říká.



Usmívavá tvář Věrky Drozdové je s obecní knihovnou ve Stříbrné Skalici spojena už více než 30 let. Za všechno může její láska ke knihám. „Narodila jsem se do rodiny, kde knihy byly velice důležitou součástí života. Číst jsem uměla, ještě než jsem šla do školy. Pamatuju si dokonce moment, kdy jsem začala číst plynule, ne po slabikách. Bylo mi tehdy šest a měla jsem spalníčky, do postele mi maminka dala knížku a já jsem najednou zjistila, že čtu plynule, to bylo ještě v první polovině minulého století,“ smála se.

Knihy ji provázely celý život. „Můžu být bez televize, oželím rádio, ale bez knih bych nevydržela,“ vyznala se. Chtěla být učitelkou češtiny a dějepisu, protože rodina byla plná učitelů – učitelkou byla maminka, děda i teta. Když však měla jít do kvinty na gymnázium, psal se rok 1949, a protože dědeček byl národní socialista, z politických důvodů se na studia nedostala. Takže se rozhodla jít ve šlépějích svého otce stavitele. „Musela jsem se ale nejprve vyučit zedníkem, otevřel se tehdy učňovský obor pro holky v Opavě. Klasické kolečko, zednická lžíce, lopata... Od řemesla umím řadu věcí, což se mi zúčilo, když jsme stavěli s manželem dům. Potom jsem mohla jít na stavební průmyslovku v Ostravě. Celý život jsem byla stavební projektant, prakticky jsem zůstala věrna pražskému projekčnímu ústavu Hydroprojekt. V roce 1990 jsem šla do penze a od té doby se naplno věnuju knihovně,“ dodala.

Věrka Drozdová se narodila v Hradci Králové a v životě se mnohokrát stěhovala. Posledních 30 let žije ve Stříbrné Skalici, kam odešla z Prahy v roce 1979 s manželem-lékařem. „Všude, kde jsem žila, jsem byla zvyklá chodit do knihovny, ve Skalici ale byla zavřená, tak jsem se jí dobrovolně ujala,“ popsala. A přiznala, že to

bylo trochu i ze zistných důvodů – chtěla mít přístup k novým knihám a doma už je neměli kam dávat. Prvních deset let dělala knihovnicí při zaměstnání, na plno se jí věnuje posledních 20 let. „Je to koníček, v mém případě přímo pivovarský valach,“ zavtipkovala. Obec knihovnu hodně podporuje, což Věrce Drozdové umožnilo vychovat si dvě nástupkyně. Udržet vesnickou knihovnu v provozu totiž vyžaduje velké úsilí. „Máme otevřeno v sobotu od 8 do 10 hodin, takže sem mohou lidé zajít, když jdou na náměstí na nákup. V úterý odpoledne je otevřeno hlavně pro děti z nedaleké základní školy. Mají odpolední vyučování, takže tady třeba tráví čas při čekání na autobus,“ vysvětlila Věrka Drozdová. Knihovna je podle ní prakticky jediným kulturním zařízením, které v obci funguje po celý rok, včetně prázdnin, kdy jejich služeb hojně využívají chataři.

A jak se podle ní za těch 30 let knihovnictví změnilo? „Když jsem začínala, byly papírové le-



gitimace. Za odpoledne přišlo do knihovny i 40 lidí, hlavně děti a seniorů. Tahle skladba čtenářů zůstala, počty se ale rapidně snížily,“ shrnula. A připomněla ještě jeden významný fenomén – počítače. „Dostala jsem se k nim už v práci, takže když přišel boom stolních počítačů, uměla jsem to s nimi. Počítač je můj velký kamarád, ale ne takový, abych visela na Internetu. Najdu si tam, co potřebuju, mám přes něj rozsáhlou korespondenci, už ani neumím psát pořádně ručně,“ přiznala. Nové technice se ani v knihovně nebránila, i když to znamenalo obrovskou práci navíc. Jen vložit do počítače knižní fond trvalo tři roky.

A velký kus práce jí a její kolegyně čeká i v následujících týdnech a měsících. Knihovna se totiž bude stěhovat z nevyhovujících prostor ve staré hasičské zbrojnici do rekonstruovaného domečku na náměstí. Otevřít by se tam měla o prázdninách v příštím roce.

Za dlouhodobou přínosnou činnost v knihovnickém oboru letos Věrka Drozdová získala ocenění Knihovnický motýlek – Papilio bibliothecalis, kterou jí udělil středočeský výbor Svazu knihovníků a informačních pracovníků. ♦

jt

Matouškům z Kondrace se sázka na rodinnou tradici vyplatila



Řízky a svíčková v restauraci U Matoušků v Kondraci jsou na hony vyhlášené. Tak, že jsou na ně hosté ochotni vystát dlouhé fronty. Totéž platí i o specialitách Matouškova rodinného řeznictví. Generacími prověřené receptury, které „nová krev“ pravníků původních majitelů dokázala dovést k dokonalosti, ocení i nároční gurmáni. Tlačenka s pořádnými kousky libového masa, špekáčky, které se nad ohněm pomalu otevrou jako květ, Blanická paštika s drobnými hrudkami jater a masa...

„Praděd pocházel z Prahy-Nuslí. Přestěhoval se do Kondrace, kde koupil dům a otevřel v něm hospodu. Komunisté mu ji znárodnili, ale mohl tam s babičkou dál pracovat. Po sametové revoluci dostala rodina hospodu zpátky. Provozoval ji strejda, táta mu sháněl a připravoval maso, děda vyráběl různé masné výrobky, třeba jitrnice,“ vzpomněl na začátky rodinného podnikání sedmadvacetiletý Miroslav Matoušek ml., který je zástupcem ředitele rodinné firmy Podblanické maso-uzeniny.

Zájem spotřebitelů stoupal, proto koupili bývalá jatka v Načeradci. Když přestala vyhovovat, postavili novou provozovnu na zpracování masa na vlastním pozemku přímo v Kondraci. „Táta je podnikavý, takže všechno naplánoval a vymyslel. Je řezník-uzenář, strejda zase kuchař-číšník, takže měli oba k oboru blízko,“ poznamenal Miroslav Matoušek ml. Jeho otec s dědou zajišťovali chod jatek, restauraci měl na starosti strejda s tetou a babičkou. „S bratrem jsme absolvovali Střední průmyslovou školu technologie masa v Praze, já jsem potom ještě začal studovat vysokou školu, ale s prací v rodinné firmě to nešlo skloubit, takže jsem další studium vzdal,“ dodal Miroslav Matoušek ml.

S bratrem rozjeli masnou výrobu. „I když přibyli zaměstnanci, přípravu surovin a míchání masa si s bráchou pořád děláme sami, protože je to důležité. Když to zkazíte na začátku, tak už toho pak na narážkách a při uzení moc nezachráníte, i kdybyste se snažili sebe-

víc,“ dodal. Masnou výrobu se jim daří rozšiřovat, samotnou porážku ale utlumují. Je to také kvůli poklesu chovu dobytka v regionu. „Dovozy masa ze zahraničí jsou velké a místní zemědělci, kteří bývali našimi hlavními dodavateli, pomalu končí. Pro zvířata musíme jezdit dál, snažíme se dávat přednost kvalitnímu českému masu, ale je to čím dál těžší,“ posteskl si Miroslav Matoušek ml. Těžší je to podle něj o to víc, že se snaží spotřebitelům nabízet poctivé výrobky z masa, bez umělých náhražek.

Sortiment firmy zahrnuje základní uzená masa, tedy krkovičku, bůček, kýtu s kostí, přes naložená masa a zvěřinu až k uzeninám. Mezi nimi jsou například špekáčky ručně vázané v hovězím střívku, libové párky, točené salámy, asi sedm druhů klobás. „Používáme receptury našeho dědy. Byl takový alchymista, pořád něco zkoušel, něco jsme ale museli upravit. Výrobek totiž musí taky dobře vypadat. Lidi by třeba chtěli

kala Matouškova tlačenka, špekáčky, paštika, uzený bůček, Blanický bochník – slisovaný a zauzený vrchní a spodní šál z kýty překrytý tukovým krytem.

Z rodinné produkce chutnají Miroslavu Matouškovi ml. špekáčky opečené na ohni, rád zakrojí uzený bůček nebo si namaže paštiku na chleba. Nebojí se, že by se mu to převedlo, protože jako každý správný řezník má rád i sladké. „Třeba takový větrník se šlehačkou. Když mi někdo nabídne krabici cukroví, tak po něm sáhnou raději než po klobáse nebo salámu. Jestli si někdo myslí, že jíme pořád jenom maso, tak to ne. V hospodě si dám raději těstoviny,“ směje se.

Rodinná firma se postupně rozrůs-



špekáček z libového masa, ale to nejde, musí se v něm zachovat určitý poměr masa a tuku, jinak by se rozpadl. Málokdo si uvědomí, že nositelem chutě je právě tuk, takže ve výrobku ho určité procento musí být. Spotřebitelé si oblíbili třeba naši sýrovou klobásu, jejíž chuť ‚vychytal‘ brácha,“ řekl Miroslav Matoušek ml.

Firma Podblanické maso-uzeniny byla mezi prvními nositeli regionální značky KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®, který od letošního roku uděluje Český svaz ochránců přírody ve Vlašimi. Tento titul zís-

tala a v současnosti má asi 30 zaměstnanců. Denně vyrobí kolem 500 kilogramů klasických uzenářských výrobků, k tomu uzené maso a škvarené sádlo. Prodává je ve vlastních obchodech v Kondraci, Mladé Vožici, Zruči nad Sázavou a nově ve Vlašimi. „Čtyři obchody jsou v současnosti maximum, možná někdy v budoucnosti otevřeme ještě jeden v Benešově. Chceme ale zůstat v regionu. Teď se soustředíme hlavně na výrobu, aby bylo zboží na pultech dost. Chceme ovšem udržet kvalitu na úkor kvantity, protože při razantním zvýšení výroby bychom museli část práce, tedy i přípravu a míchání, přenechat jiným, a toho bych se bál,“ konstatoval Miroslav Matoušek ml.

I při velkém pracovním nasazení se snaží udělat čas hlavně na manželku a malou dcerku. „Jednou za rok vyrazíme na týdenní dovolenou, víc se toho nedá stihnout,“ přiznal. Baví ho ale také chov králíků nebo drůbeže.

Matouškům se sázka na rodinnou tradici vyplatila. Jatkám vládne Miroslav Matoušek st. s manželkou a dvěma syny. Restaurace je královstvím jeho bratra Františka a jeho dvou dětí. „Zaječí úmysly zatím nikdo nemá, držíme jako rodina pohromadě, a to je asi cesta k úspěchu,“ myslí si Miroslav Matoušek ml. ♦

jt



Stříbrná žába rozdává radost dětem i dospělým



Doslova pohlazením po duši je návštěva malého krámků Stříbrná žába ve dvorečku na Masarykově náměstí v Benešově. Prostírání, kapsáře, kabelky, kapsičky. Ale také panenky, medvědi, kočky, Kašpárky a Kašpárkovy slečinky, Elfové, kozy, levandulové tetky. Jsou všude, kam se člověk podívá. Jejich tělíčka z měkoučké bavlny hýří všemi barvami a vzory – žlutou, zelenou, modrou, červenou, kytičkami, puntíky nebo proužky. Jedno ale mají společné – optimistický pohled na svět. Výjimkou je snad jen zajíc Neruda. „Nemá příliš přívětivý obličej, ale mám ho raději než toho rádoby milého ušáka odvedle. V životě přece také nesvíti každý den sluníčko,“ říká výtvarnice a majitelka malého obchůdku se stovkami drobností pro radost Soňa Hanzlíková.

Vystudovala keramickou školu v Bechyni, odjakživa ji ale přitahoval „svět hadříků“. Po studiu pracovala jako aranžérka, později byla společníkem ve firmě vyrábějící tašky a batohy. Její očekávání to ale nesplnilo, rozhodla se proto jít vlastní cestou. „Je to ale spíš pro radost než pro velké zbohatnutí, ale proč bych si nemohla dělat radost,“ přiznala.

Nadchla se pro techniku patchwork, tedy sešívání kousků různobarevných látek do zajíma-

něco sestavovat podle časopisů, tak si vymyslím vlastní vzory i jejich použití. Třeba z nich vytvářím obrázky na zeď,“ ukázala Soňa Hanzlíková na jednu z dekorací, obraz s barevnými domečky a ptáky. Jak dlouho ji trvá výroba podobného kousku? „Teď bych ho ušila asi třikrát rychleji než tenkrát před lety, když jsem ho dělala. Mám vždycky mlhavou představu, jak něco bude vypadat, ale konečnou podobu to dostane stejně až při samotné tvorbě. Mokrát to změním, udělat něco podle přesného návrhu se mi snad nikdy nepodaří,“ poznamenala.

Potom přišla na chuť výrobě textilních postavíček. Třeba taková Kašpárkovy rodina: Kašpar, pan Kašpárek a jeho holky. Kašpárkovy slečinky má tři culíky, na čepici našitou rolničku, nohavičky elegantně zakončené kraječkou. Usměvavý obličejíček je dílem ručního tisku z linorytu. „Obličejíčky na látku si tisknu sama, neustále mám prsty od modré, zelené nebo červené barvy,“ smála se výtvarnice. O inspiraci nouzi nemá, v hlavě má prý milion nápadů, ale chybí jí čas na jejich realizaci.

„Mým favoritem jsou ale kozy, ty miluju ze všeho nejvíc – vyrábím a pořízují kozám miminka, šaty, sukně, svetry, kabelky s mrkvičkami, nádobíčko, piknikové deky a houpací sítě. Proč? Asi proto, že se s přibývajícím věkem projevilo to, že jsem kozoroh. Kozy mě prostě děsně baví, mám jich doma na polici sbírku od různých výtvarníků. Rádi jezdíme do benešovského zahrádkářství U Kozla, kde v malém zookoutku okukujeme kozy, fotím si je. Mám spoustu plánů, třeba na kozí dům, ze kterého budou koukat jejich různé obličejky,“ dodala Soňa Hanzlíková.

A kde se vzal název obchůdku Stříbrná žába? Vznikl z původního loga výtvarnice, které ukrývá iniciály jejího jména. „Žabička je obojživelník, má velký rozsah, snažím se svou činnost taky rozšiřovat,“ vysvětlila Soňa Hanzlíková. Už prý přemýšlí o tom, jak ve své tvorbě spojí dva důležité symboly, a to žábu s kozou.

Z dřevěné bedny na kolečkách u dveří malého obchůdku, který slouží zároveň jako šicí dílna, vykukuje rodinka medvědů. „Můj medvěd má svůj příběh, který se začal psát 1. ledna 2011. Po Silvestru každý většinou prospí celý den. Nechtěla jsem doplatit na známé pořekadlo Jak na Nový

rok, tak po celý rok, proto jsem se tehdy pustila do výroby medvěda. Věřila jsem tomu, že mi pak práce půjde pěkně od ruky,“ usmála se při vzpomínce. Být se nikdo nemusí ani jejich Elfů. „Nemůžu se smát od ucha k uchu, ale ani se

mračit. Musí být zasněně přírodně klidní,“ poslala výtvarnice podobu svých dalších „dětí“.

První prototypy výrobků si nechává v domácím „ubožinci“, jejich vzhled totiž většinou ještě dál vypilovává. Nad šicím strojem v obchůdku má své trvalé bydliště jeden kašpar, se kterým se nechce rozloučit. Naopak koza, která jí také přirostla k srdci, se brzy vydá do světa. „Na internetu ji objevila jedna zákaznice a jinou nechtěla.



Je to rozvernější koza, protože má uši nahoru, ostatní je mají dolů. Je zajímavé, že i když mají všechny stejný obličej, jejich výraz změním třeba tím, že jim posunu uši,“ konstatovala Soňa Hanzlíková. Výroba obyvatel jejího textilního zvěřince jí zabere veškerý čas a na koníčky už čas nemá, procházky s živým psem si ale ujit nenechá.

Čas si najde také na malování obrázků do časopisu Klobouk na pařezu, který vydává její kamarádka. Ta jí pak na oplátku vyrábí ozdobné smaltové štičky na textilní kabelky. „Vyrábím všechno z českých látek, ale chyběl mi tu výběr úžasných barviček. Teď se to hodně zlepšilo. Nakupuji je na internetu, stojí to hodně peněz, ale nelituji. Když si je koupím, pak kolem nich opatrně chodím s nůžkami, a přemlouvám se, jestli do nich mám stříhnout, nebo ne,“ popsala.

Do jarního čísla časopisu Klobouk na pařezu, který je plný barevných příběhů, povídek, návodů a nápadů, připravila povídání o výletu na Kopaniště. Pomohla jí s ním i dcera Barbora, která jde v jejích stopách – absolventka střední a vyšší výtvarné školy nyní studuje design na vysoké škole. I ona už má své textilní postavíčky, třeba mořskou pannu nebo Edíka.

Výrobky Soni a Barbory Hanzlíkových najdete kromě benešovského krámků také v obchůdkách na Karlštejně, v Českém Krumlově, Českých Budějovicích, Brně, Kutné Hoře, Berouně, Ústí nad Labem, Janských Lázních a Písku. Najdete je na jarmarcích nebo na internetové adrese www.fler.cz/zabicka a www.fler.cz/hanba. ♦

jt



vých mozaik. „Jsem samouk, první inspirace jsem hledala v časopisech, pak jsem se tomu začala více věnovat, kupovala jsem si knížky, pátrala na internetu. Teď už pořádám kurzy pro zájemce o tuto textilní techniku. Nebaví mě ale

Královské zlatohorní město Jílové u Prahy myslí na budoucnost



Jílové u Prahy právem patří k „dobrým“ adresám. Leží nedaleko Prahy, na břehu řeky Sázavy, obklopeno lesy. Do vínku mu byla dána bohatá historie spojená se zdejšími zlatorudnými ložisky – díky nim už více než 650 let patří Jílovému přízvisko královské zlatohorní město. „Žije se tu dobře. Jsem místní, naše rodina tady má kořeny možná déle než 200 let. Nechtěla bych odejít, líbí se mi tu, je tu krásná příroda, všude dojdete pěšky. Je tu lékárna, můžete dát děti do hudební školy, na sport, je tu škola a školka. Máme muzeum, památky... Je to klasické zavedené maloměsto s normálním ruchem,“ říká starostka Květa Halanová.

Před 20 lety vyhlásilo ministerstvo kultury Jílové městskou památkovou zónou. Mezi nejstarší a historicky nejceněnější budovu patří radnice postavená ve 14. století a později přestavěná v barokním slohu. Město letos nechalo opravit její vchod, který poškodila vztlínající vlhkost. Dostalo na to dotaci z ministerstva kultury. Budovu stojící na náměstí ale ohrožuje těžká doprava – průjezdem pod jedním z jejích křídel totiž prochází frekventovaná silnice II/104. „Projíždějí tam kamiony a radnici nám ničí. Je to zoufalé, každý týden opravujeme vjezd do radnice, která je kulturní památkou,“ posteskla si starostka. A právě stav krajských silnic druhé a třetí třídy, které vedou městem, radnici hodně trápí. „Silnice II/105 je snad nejšílenější silnicí ve Středočeském kraji. Její stav je dlouhodobě zanedbaný, naposledy se upravovala někdy v 70. letech minulého století. Bohužel s tím nemůžeme nic dělat, jenom prosit kraj a čekat, ale nic se neděje,“ dodala starostka.

Peníze se městu daří shánět z jiných zdrojů. „Pustili jsme se do různých obnov a oprav, v současné době máme rozjetých asi devět akcí. Kromě vchodu do radnice opravujeme sociální zařízení v obecním domě, budujeme vodovod v Západní ulici a v ulici Na Pískách, chodníky v ulici Rudných dolů, 1. máje a Československé armády, vyměňujeme okna v dalším obecním domě, dva projekty realizujeme ve škole,“ vypočítala starostka. Město podle ní hospodaří s běžným rozpočtem kolem 54 milionů korun a na investice mu moc peněz nezbyvá. „Máme

ale poměrně dost našetřeno, i zásluhou našich předchůdců na radnici. Nemáme žádné dluhy, na spoluúčast máme peníze z vlastních rezerv. Pokud by byla potřeba víc, mohli bychom uvažovat o nějakém úvěru, ale zatím to není potřeba,“ konstatovala starostka.

Velkou akcí za 25 až 26 milionů korun je rekonstrukce a dostavba přístavby základní školy. Město na ni dostalo dotaci kolem 20 milionů korun z Regionálního operačního programu. V současnosti připravuje výběrové řízení na dodavatele. „Přístavba školy je z 80. let minulého století a potřebuje nutně opravu pláště a střechy. Současně se bude dostavovat, vzniknou tam další čtyři třídy, což je potřeba, protože v Jílovém se rodí děti a stěhují se sem mladí lidé,“ dodala starostka. Druhým projektem, na který dostalo město dotaci z programu Leader, je úprava okolí školy. Vznikne tam zóna aktivního odpočinku pro všechny generace a školní arboretum s naučnou stezkou. „Areál nabídne široké možnosti využití od skatového hřiště přes skluzavku, letní výukový altán, pétanque až po venkovní posilovnu,“ řekla starostka. Projekt rekonstrukce přístavby by se měl realizovat do roka, kdy škola oslaví 55. výročí svého založení. Školní areál bude co nevidět.

Moderní škola je důležitá i z hlediska demografického vývoje města. „Když jsem byla poprvé zvolena starostkou v roce 1998, měli jsme 3 332 obyvatel, v současnosti jich je asi 4 300. Jsme na okraji zastavovací vlny, od největší vlny výstavby u Prahy nás dělí jen les, ale mnohem intenzivnější byla zástavba v nedalekých Psárech nebo Jesenicích. Mám radost, že nás to tolik nepostihlo, protože se nárůst počtu obyvatel dá lépe zvládnout z hlediska občanské vybavenosti.



Máme školku pro 180 dětí, což se zdá být hodně. Požádali jsme ale o dotaci na stavbu dalšího pavilonu, protože bychom chtěli kapacitu zvýšit na 200 až 220 míst, abychom mohli přijmout další děti. Zatím jsme je museli odmítnout, bylo jich přitom ještě asi 60 přihlášených. Funguje tu ale i soukromá lesní mateřská škola,“ uvedla starostka.

Nárůst počtu obyvatel je také důsledkem toho, že Jílové je rekreační oblastí a stále více maji-



telů rekolauduje chaty na rodinné domy a hlásí se ve městě k trvalému pobytu. Rozvíjí se tu i bytová výstavba, vzniklo několik soukromých bytových domů, stávají se rodinné domy, jsou tady další lokality připravené k zástavbě. „Podle územního plánu se postupně můžeme dostat až na 6 500 obyvatel. Máme na to odpovídající infrastrukturu, tedy čistírnu odpadních vod, plyn, všechny sítě, máme tady ordinace lékařů specialistů. Slabší je obchodní síť, v územním plánu máme místo na supermarket, obeslali jsme s poptávkou firmu, jestli u nás nechtějí stavět. Jsme ale rádi, když je město živé a chodí se nakupovat k místním živnostníkům. Dbáme na to, aby u jejich provozoven, včetně náměstí, měli možnost lidé zaparkovat. Nechceme tu mít mrtvou zónu,“ rekla starostka.

Připomněla také spor o autobusové nádraží. „Podle mého názoru megalomanské autobusové nádraží nepotřebujeme. Potřebujeme parkování pro autobusy, aby nestály na náměstí, ale nádraží, když tu funguje Pražská integrovaná doprava, která jezdí ve špičkách každou čtvrt hodinu, je zbytečné. Nikdo tu na spoj dlouho nečeká,“ zdůvodnila starostka rozhodnutí zastupitelů od stavby upustit.

A ještě jeden problém Jílovské trápí – plánovaná stavba dálnice D3. „Patřím mezi odpůrce schválené varianty trasy Posázavím, rozhodnutí ale už není na naší lokální úrovni. Myslíme si, že to nepřinese nic dobrého, stavba zničí kus přírody a rozdělí naše místní části, zvýší se hluková zátěž,“ řekla starostka. Nedořešená je navíc podle ní doprovodná komunikace, na kterou by měla být v případě potřeby svedena doprava z dálnice, po níž má jezdit 50 000 až 80 000 vozidel denně. ♦

jt

Olbramovicím se investice vyplácí, počet obyvatel obce stoupá



Opravená základní škola, hasičská zbrojnice, víceúčelové hřiště, silnice a chodníky. To je jen malý výčet investičních akcí, kterými se můžou pochlubit Olbramovice. V obci s asi 1 200 obyvateli, která je druhou nejlidnatější na Voticku, se prostě rozvoj nezastavil. Vždyť v posledních letech se počet jejích obyvatel zvýšil zhruba o 200 lidí. „Není to sice takový boom jako v obcích kolem Prahy, ale nám to stačí. Podporujeme bytovou výstavbu, zasíťovali jsme pozemek, který jsme dostali od Pozemkového fondu, vzniklo tam 17 parcel a už na nich stojí 15 rodinných domů. Pomohli jsme vybudovat síť i v další části, kde jsou soukromé stavební pozemky. Těší nás, že tady mladí zůstávají,“ řekl starosta Pavel Pohůnek.

Díky mladým rodinám je plně obsazená i mateřská škola o kapacitě 46 míst. Významnou rekonstrukcí letos prošla základní škola, která poskytuje vzdělání od 1. do 5. třídy. V obci je podle starosty 110 školáků od 1. do 9. třídy, ne všichni ale chodí do zdejší školy. Řada dětí dojíždí se staršími sourozenci do škol v okolí. „Byly doby, kdy jsme měli dětí málo, svázeli jsme je proto sami do naší školky i školy, abychom je udrželi. Teď už máme školáků relativně dost,“ dodal starosta.

Oprava základní školy stála kolem osmi milionů korun, z toho 80 procent pokryla dotace z Regionálního operačního programu. Z bývalého bytu se stala třída, nové učební prostory vznikly v půdní vestavbě. Opravila se elektroinstalace, upravily šatny a sociální zařízení, vyměnili se okna, zateplila fasáda. Na vlastní náklady obec ještě udělala plynové topení. „Škola je z roku 1885, zvenku se naposledy opravovala v roce 1985. Chceme jí vrátit její původní podobu,“ dodal starosta.

Letos obec nechala vybudovat nové víceúčelové hřiště s umělým povrchem, které mohou využívat příznivci míčových her. Vzniklo po asfaltové ploše u fotbalového hřiště a v rámci terénních úprav u něj vyrostl i svah na sáňkování. Stavba

hřiště přišla na 7,5 milionu korun, z toho 72,5 procenta pokryla dotace z Regionálního operačního programu. „Udělalí jsme tam i sociální zařízení, areál má svého správce. Dopoledne tam chodí školy, odpoledne hřiště bezplatně využívá veřejnost,“ poznamenal starosta.

Olbramovice mají 15 místních částí, spadají pod ně i bývalé obce Křešice a Tomicice. „Snažíme se investovat i v těchto částech. Letos jsme v Křešicích zrekonstruovali hasičskou zbrojnici, opravili část chodníku a zmodernizovali dětské hřiště. Dětská hřiště jsme loni a předloni opravili ve všech místních částech. V Tomicích chceme rekonstruovat hasičárnu, už na to máme stavební povolení, teď sháníme peníze. Jednou už jsme na to žádali o dotaci, ale neúspěšně,“ konstatoval starosta.

Podmínkou rozvoje obce je dostatečná infrastruktura. Olbramovičtí nenechali nic náhodě a v uplynulých letech vybudovali splaškovou kanalizaci a dvě čistírny odpadních vod. V Tomicích ji ale postavit nedokážou, protože by to bylo velice nákladné a na dotace obec nedosáhne. Chce to proto řešit příspěvkem 30 000 korun majitelům domů, kteří si vybudují vlastní domácí čistítku. Stavba centrální kanalizace v Olbramovicích negativně poznamenala stav místních komunikací. Obci se je už podařilo opravit. Za posledních deset let do nich dala více než 20 milionů korun. „Byli jsme mezi

připravuje? Například zateplení zasedací místnosti v hasičské zbrojnici. Dostala na to dotaci 400 000 korun z ministerstva pro místní rozvoj, celkové náklady jsou kolem 600 000 korun.

„Měli bychom také zahájit rekonstrukci špýcharu na spolkový dům. Je to historicky cenný objekt, jeho nejstarší část je z konce 14. nebo začátku 15. století, na fasádě jsou sgrafita, jsou tam vnitřní malby. Budova je ale ve špatném stavu a její oprava bude náročná. Hodnota akce je kolem osmi milionů korun, z toho dotace z Regionálního operačního programu by mohla pokrýt 80 procent,“ připomněl starosta další chystanou akci. Špýchar kdysi patřil ke dvoru židovské rodiny Karla Pollaka, která o něj přišla v roce 1939. Obec je v kontaktu s dcerou původního majitele Hanou Drori, která přežila holocaust a od roku 1949 žije v Izraeli. Nový spolkový dům by měl nést jméno jejího otce, který byl významným mecenášem místního fotbalu.

Olbramovice trápí, že nemají kulturní dům. Původní byl vrácen restituentům, kteří ho prodali, a nyní je v něm tiskárna. Obyvatelé se mohou scházet v hasičské zbrojnici, hospodě, v létě na venkovním parketu. Malé sály jsou v Tomicích a Křešicích, jejich kapacita je ale nedostačující. Obec si nechala vypracovat studii na stavbu kulturního domu, stál by ale kolem 60 milionů korun, což je nad její možnosti.

A ještě jeden velký problém Olbramovice řeší už 20 let – stavbu obchvatu. Obec totiž rozděluje frekventovaná silnice I/3. „Každé dítě školou



prvními, kteří dostali evropské dotace na opravy silnic, problém je ten, že teď naše silnice ničí těžká technika ze stavby nedalekého železničního koridoru. Snad nám stát přispěje na jejich opravu,“ říká starosta.

Olbramovice jsou poměrně úspěšné v získávání dotací, vyžaduje to ale také finanční spoluúčast ze strany obce. Letos jsou na ni třeba téměř čtyři miliony korun. Obec přitom hospodaří s běžným rozpočtem kolem 12 milionů korun. A co nového

povinné ji musí denně přejít nejméně dvakrát, na jedné straně silnice je škola, na druhé straně školka s jídelnou. Přejít někdy silnici je velký problém,“ vysvětlil starosta. Územní rozhodnutí na obchvat už bylo vydáno, záleží na Ředitelství silnic a dálnic, kdy stavbu zahájí. Obec letos alespoň nechá zvýraznit přechody pro chodce – dostala na to 1,1 milionu korun od Státního fondu dopravní infrastruktury. ♦

jt

Sdružení a Diagnostický ústav v Tloskově pomáhají postiženým

Sdružení Sport při Diagnostickém ústavu v Tloskově podporuje sportovce s mentálním postižením jak ve sportovních, tak společenských aktivitách. „V letošním roce jsme organizovali již 23. ročník Sportovních her na Nové Živo-



hošti. Jsou třídní a zpravidla se na ně sjíždí kolem 350 sportovců z celé republiky, zveme na ně i přátele ze zahraničí,“ říká vedoucí služeb Raná péče a Sociální rehabilitace Radka Jiroušková, která je současně předsedkyní Sdružení Sport. Možností sportovního vyžití mají podle ní klienti hodně, a to během týdne i o víkendu. Chodí na bocu (míčová hra ve stylu pétanque pro sportovce s postižením), atletiku, fotbal, volejbal, přehazovanou, mohou navštěvovat cyklistický nebo turistický kroužek. Pravidelně jezdí

na tréninky plavání do Měřína. „Sport a hudba jsou oblasti, kde mohou být lidé s mentálním postižením úspěšní. Tam získávají pro ně tolik potřebné ohodnocení. Jsme také aktivními členy hnutí Speciálních olympiád, které je pro osoby s mentálním postižením důležité i společensky, protože tam nacházejí své přátele,“ poznamenala Radka Jiroušková.

Klienti Diagnostického ústavu sociální péče v Tloskově mají sportovního ducha, jsou kamarádští, společenská a... zdravotně postižení. Přesto se rádi baví, soutěží a chlubí svými dovednostmi. Nechtějí zůstat „ve zlaté kleci“, kterou může na první pohled připomínat jejich tloskovský areál. „Snažíme se být otevření. Integrace nemusí znamenat jen to, že jdeme s klienty

do světa, nebráníme se ani tomu, aby lidé chodili za námi,“ dodala Radka Jiroušková.

Sdružení Sport organizuje pravidelně v září také memoriál ve fotbale, na listopad připravuje turnaj ve hře bocca. Dalším z jeho velkých počínů je Besídka, společensko-kulturní akce, na níž se scházejí přátelé tloskovského ústavu z Neveklova a okolí.

Letos na jaře vzniklo při Diagnostickém ústavu

sociální péče v Tloskově nové sdružení Lidem blíž. „Sbíráme podněty, jak bychom mohli obohatit život našich klientů a jak bychom za nimi přivedli lidi zvenku. Mapujeme terén a sháníme peníze,“ řekla předsedkyně sdružení a vedoucí Denních aktivit Hana Bačíková.

Diagnostický ústav sociální péče v Tloskově je zařízení s celostátní působností. Poskytuje šest sociálních služeb: domov pro osoby se zdravotním postižením, chráněné bydlení, sociální rehabilitaci pobytovou, denní stacionář, odlehčovací službu a ranou péči pro děti od 1 do 7 let. V současnosti má 245 klientů, dětí, mužů i žen. Jeho zřizovatelem je ministerstvo práce a sociálních věcí. V rámci celostátní transformace sociálních ústavů se i tloskovský ústav snaží snižovat počet uživatelů služeb s celoroční péčí, a rozšiřuje proto služby s ambulantní péčí. ♦

jt



Podzim v Mateřském centru Hvězdička bude ve znamení nových programů



la ve středu 12. září a poprvé ji zpestřila jízda na ponících.

Hvězdičku mohou navštěvovat děti s maminkami, tatínky, babičkami, dědečky a dalšími příbuznými pět dní v týdnu, vždy od pondělí do pátku. Program probíhá v Benešově v herně MC Hvězdička v piaristické koleji a v tělocvičně MC Hvězdička v Dukelské ulici v budově vojenské ubytovny. Do herny si mohou přijít pohrát dvakrát týdně. K tomuto účelu je volně pří-



stupná herna vždy ve středu a ve čtvrtek v čase od 9,30 do 11,30 hodin. V herně je moc hezké prostředí. Pro děti je největším lákadlem prolé-



začka a klouzačka ve tvaru lodě, která je velmi oblíbená.

V nabídce pravidelných programů a kroužků pro děti i dospělé stále zůstává cvičení dětí od 3 měsíců do 5 let, atletika, sportovky, cvičení pro těhotné, zdravotní cvičení, Pilates, tanečky, hudební kroužky – flétna, Yamaha, hraní s písničkou, výtvarné kroužky – Šikovné ručičky, dílny pro dospělé, skupinová logopedická prevence,

grafomotorika, angličtina pro děti i dospělé (s hlídáním dětí), francouzština a španělština pro dospělé, příprava na školu, poradna pro těhotné a kojící ženy, keramika pro dospělé a pro děti, školička s Hvězdičkou.

Každý podzim se v nabídce Mateřského centra Hvězdička objeví nové kroužky. Tentokrát je to jóga a zumba s posilováním pro dospělé, zpívanky pro děti do tří let, individuální logopedická prevence, relaxační seminář Tanec života pro dospělé. Přihlášky do kroužků jsou přijímány během celého roku.

Mateřské centrum Hvězdička připravuje i řadu nepravidelných akcí. Na podzim to budou

besedy, pohádky, Halloweenový průvod v maskách a den pro maminky – Buď jednička. Zimu samozřejmě přivítáme Mikulášskou besídkou.

Veškeré informace o nabídce Hvězdičky jsou na www.hvezdicka.info. Informace rádi poskytneme také na emailu: hvezdicka@hvezdicka.info nebo na telefonu 731 197 930. ♦

Blanka Škorpová

Informační centra jsou užitečným zdrojem informací



„tak se vrací, což je nádherné,“ dodala Lenka Röscheľová.

Infocentrum nabízí také řadu suvenýrů. „Češi jsou hravý národ, takže největší zájem mají o pohlednice, turistické známky, turistické vizitky, sběratelské mince a keramické drobnosti,“ dodala Lenka Röscheľová. Poklesl podle ní prodej obyčejných map, které si zájemci mohou stáhnout z internetu. Na odbyt

jdou proto hlavně speciální mapy cyklistických a turistických tras. „Informační centrum má tu výhodu, že jeho zákazník je většinou na dovolené, na výletě, takže je dobře naladěný. Málokdy

Sháníte podrobnosti o kulturní nebo sportovní události či historickém objektu, potřebujete zjistit dopravní spojení, sháníte tipy na výlet? Vaše kroky obvykle zamíří do nejbližšího informačního centra. Jeho pracovníci dokážou poradit, odpovědět, nasměrovat, zjistit, nabídnout... Výjimkou není ani Infocentrum Vlašim. Vzniklo před více než deseti roky a bylo jedním z prvních zařízení svého druhu v Posázaví.

„Začátky byly dost dobrodružné. Jezdili jsme se učit do Pardubic a Berouna, kde už informační centra byla. Zjišťovali jsme, jak fungují, jak se co dělá a tady jsme se to pak snažili aplikovat na podmínky malého města. Nedůvěra tenkrát ale byla velká a prolomit ji si vyžádalo poměrně dost práce,“ říká vedoucí Infocentra Vlašim Lenka Röscheľová. „V začátcích jsme byli jako detektivní kancelář. Byli jsme prvním infocentrem v regionu. Všichni si mysleli, že za zveřejnění informací budeme něco chtít, takže přesvědčit je, že je to služba pro ně a zdarma, bylo velice náročné. Byl to běh na dlouhou trať. Teď už předávání informací funguje prakticky samo. Organizátoři nám posílají pozvánky na akce, které pořádají, výborná spolupráce je v tomto směru s městem, pod jeho webovými stránkami fungují i webové stránky neziskových organizací, takže se informace sdružují na jednom místě,“ popsala.

Infocentrum sbírá informace z oblasti kultury, sportu, akcí ve městě a okolí, předává je dál, a to přímo ve svých pobočkách ve vlašimském parku a na nádraží nebo prostřednictvím webových stránek. Poskytuje klasické turistické informace typu, kam se člověk dostane, za jak dlouho a jak, doporučí cyklotrasy, pěší trasy, historické památky. „Už se několikrát stalo, že se nás někdo na nádvoří zámku ptal, kde že ten zámek je,“ vzpomněla Lenka Röscheľová na jednu z absurdit.

Pracovníci vlašimského infocentra návštěvníkům podávají nejen zasvěcené informace o zdejších pamětihodnostech, ale provedou je také zámeckým parkem. „Prohlídkové okruhy děláme už sedm let, letos v létě byl o ně trochu menší zájem, ale vyrovnají ho objednané zájezdy na jaře a na podzim. Spousta lidí, kteří sem přijedou, mají Vlašim jako jednu ze zastávek na cestě. Když poznají, že by tady mohli strávit celý den,



se setkáme s nějakými nepříjemnostmi, protože k nám přicházejí lidé, kteří mají čas a jsou trpěliví,“ shrnula Lenka Röscheľová.

Infocentrum vzniklo původně jako soukromé a fungovalo v budově Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim. „Prodejem suvenýrů se ale vydělat nedá, takže jsme infocentrum museli dotovat z jiné činnosti. Postupně nám na provoz začalo přispívat město a asi před čtyřmi roky nás převzalo. Patříme pod jeho příspěvkovou organizaci Kulturní dům Blaník. Přineslo to příjemnou spolupráci, například při pořádání akcí v záme-

kém parku. Patří k nim tradiční Májové slavnosti nebo Vlašimské pohádkové léto,“ vyjmenovala Lenka Röscheľová. V rámci divadelních představení letos nabízeli i vstup do nedaleké parazoo Českého svazu ochránců přírody Vlašim, v níž našla domov handicapovaná zvířata.

Zajištění provozu Infocentra Vlašim vyžaduje 2,5 pracovního úvazku, během léta a o víkendech pomáhají brigádníci. Pobočkou informačního střediska, které má své sídlo u zámku, je internetová studovna na nádraží. „Vznikla se záměrem poskytovat služby školákům i dalším cestujícím, kteří čekají na autobus nebo vlak. Studenti si tady mohou připravit třeba úkoly, k dispozici mají kromě počítačů s klasickými prohlížeči i několik počítačů s programem Office,“ dodala Lenka Röscheľová.

Infocentrum Vlašim nabízí i doplňkové služby v podobě prodeje vstupenek prostřednictvím portálů Ticketart a Ticketportal. „Nabízíme lístky na akce v celé republice. Lidé to hodně využívají. V klidu si tady koupí vstupenku a nemusí kvůli tomu nikam jezdit,“ řekla Lenka Röscheľová. Od letošního roku má infocentrum další novou službu – půjčování piknikových košů. „Zájemci si mohou dopředu objednat plný piknikový koš. V současnosti nabízíme dvě menu, spolupracujeme na tom s Rodinnou cukrárnou ve Vlašimi. Jsme schopni do půl hodiny připravit koš jídla a pití, se kterým pak návštěvník může jít do parku. Přípravovali jsme to asi dva roky. Máme krásné koše, k nim dáme zájemcům deku a ubrousky ve stejné barvě. Už uvažujeme o rozšíření této služby, která by se mohla v budoucnu spojit třeba s projíždkami koňským povozem po zámeckém parku,“ uvedla Lenka Röscheľová.

Od pracovníků infocenter se očekává, že budou erudovaní, nebo budou vědět, kde hledané informace získat. Nespoléhají však jen na vlastní zkušenosti a internet. Podle Lenky Röscheľové je nezbytná také spolupráce. „Velice důležitá jsou setkání pracovníků informačních center, kde se navzájem poznáme. Když k nám pak někdo přijde a požaduje informace z jiného města Posázaví, je příjemné zvednout telefon a požádat o pomoc člověka, kterého znáte. Dělá to i dobrý dojem na návštěvníka,“ uzavřela Lenka Röscheľová. ♦

jt



Divišovský dětský tábor v duchu Podivuhodných dobrodružství Vladimíra Smolíka

Autobusem ČSAD Vlašim odjelo 23. července 2012 z divišovského náměstí do areálu Junáku Kouřim v Kačerově 26 nadšenců vstříc dobro-



družstvím pod taktovkou Vladimíra Smolíka. Kola nám odvezl tradičně Petr. Většina táborníků již terén v okolí tábora znala, pár nováčků se velice rychle zorientovalo. Vedoucí prvního oddílu byly Hanka a Lucka, druhému oddílu vládly Markéta s Katkou. Když se táborníci ubytovali a naobědvali, měli polední klid, po kterém v rychlém sledu následovalo proškolení bezpečnosti a vytvoření pravidel, která vedla k hladkému průběhu tábora. Pak oba oddíly vyrazily do terénu na obhlídku a vystřídaly se v batikování. První oddíl se věnoval sběru lesních plodů, druhý oddíl připravoval večerní táborák. Petr kontroloval technický stav jízdních kol.

Druhý oddíl druhého dne navštívil sportovní planetu a dopoledne se věnoval stolnímu tenisu a orientačnímu běhu, odpoledne vyrazil na cyklistický výlet spojený s koupáním ve Švihovské přehradě, večer hrál společenské hry „Česko“, městečko Palermo, karetní hry, stolní hry Tajemství přírody – potravinový řetězec a Čtyřlístek. První oddíl navštívil „Hravou planetu“, psal dopisy a pohledy, poté četl z knihy Poklad černého rytíře a odpoledne se věnoval sportovním hrám – šipky, míčo-

vé hry, stolní tenis, hry v potoce, atd. Ve středu dopoledne poprchávalo, a tak se děti z 2. oddílu věnovaly stolním hrám, poté matematickému, pantomimickému a slepeckému běhu, večer proběhla „táborová Superstar, kterou vyhrál Honzík s Monikou. První oddíl si zalétl na zvířecí planetu, házel na cíl, běhal jako nejrychlejší zvířátko, stavěl domečky pro skřítky a zvířátka, luštil kvízy z Čiperky, pokračoval v četbě Prsten černého rytíře.

Čtvrtek se nesl v duchu návštěvy vlašimské hvězdárny, druhý oddíl odjel do Vlašimi na kole, pěšáci z prvního oddílu jeli autobusem, odpoledne se všichni koupali ve vlašimském koupališti a večer nás pan Urban na hvězdárně seznámil se zákonitostmi letní noční oblohy, pozorovali jsme měsíce a hvězdy. V pátek dopoledne se vrátily oddíly do tábora a odpoledne se 2. oddíl věnoval hodu šipkami, přespolnímu běhu a pouštění lodiček. První oddíl se přemístil na „lesní planetu“, kde sbíral lesní plody, povídal si o životě lesních zvířat a pomocnících lesa (lesník, myslivec, atd.), poznával lesní plody a rostliny. Po večeri byl táborák. V sobotu hrál druhý oddíl turnaj ve stolním tenisu a odpoledne odjel na kole do Keblova, kde se táborníci na multifunkčním hřišti věnovali míčovým hrám a potrápili své tělo v posilovně. Po večeri hráli „Kufr“. Děti z prvního oddílu přelétly na „pohádkovou planetu“, kde vyhledaly kouzelnou Karlovu studánku, četly si pohádku K. Čapka O Rusalce, hrály si na upíry, skákaly přes švihadlo, pracovaly s časopisem Brekekes a soustředily se v hádankách o pohádkových bytostech. Před večerí hledaly strašidla v lese.

V neděli se nám nezdařil odjezd do Pelhřimova, autobus zapadl v bažinách. Čekali jsme na něho

celé dopoledne, a tak se druhý oddíl věnoval zpěvu, hádankám a stolní hře HUTUTUTU. Táborníci z prvního oddílu si rozstříhali tangram a skládali z jeho jednotlivých částí postavičky, budovy, stroje, atd. Před večerí si zkoušeli stavět typy ohnišť, večer hráli „Dračí doupě“ a karetní hry. V pondělí oba oddíly navštívily nedalekou vesničku Kačerov, kde si táborníci s odborným výkladem mohli prohlédnout obrněný transportér. Druhý oddíl pokračoval do Keblova na multifunkční hřiště, poté trénoval Morseovu abecedu a večer se připravoval na druhý pokus odjezdu do Pelhřimova. První oddíl si odpoledne vyjel na cyklovýlet do Keblova. Večer děti hrály společenské a sportovní hry. V úterý autobus ČSAD Vlašim přijel na místo určené s předstihem, v klidu a v pohodě jsme s usměvavým panem řidičem odjeli do Pelhřimova, kde jsme navštívili Muzeum rekordů a kuriozit, České ručičky, Muzeum strašidel a relaxovali jsme v pelhřimovském aquaparku.

Ve středu 2. oddíl trénoval běh poslepu a poté následovala příprava kol na cyklistický výlet do Borovnice na „konopné bludiště“, 1. oddíl šel do Borovnice pěšky a nazpátek se vracel autobusem přes vísku Křivsoudov. Večer po táboráku následoval dlouho očekávaný „Bobřík odvahy“, který úspěšně zvládli všichni táborníci. Ve čtvrtek jsme se celé dopoledne věnovali táborové olympiádě. Soutěžili jsme ve střelbě z luku, v hodu nožem, v chůzi na chůdách, v hodu kroužků na cíl, v házení míčků do medvědí tlamy, ve střelbě do koše, ve stolním tenisu, v lakrosu, atd. Odpoledne patřilo celotáborové pouti a večer jsme si zazpívali u táboráku. Pátek se nesl v duchu odjezdu domů a úklidu tábořiště. Bohužel nás trochu překvapil déšť, a tak se nám trochu zkomplikoval převoz zavazadel na louku nad tábořištěm. Do Divišova jsme dorazili se čtvrt hodinovým zpožděním, o to větší radost měli děti i rodiče ze společného shledání. ♦

jm

Muzeum Podblanicka připomnělo A. N. Vlasáka a vlašimské spolky

V červnu a červenci lákala návštěvníky do Muzea Podblanicka na zámku ve Vlašimi výstava „Páter Vlasák a kulturní spolky“. Jedním z magnetů byl údajný husitský kalich z Hrádku u Vlašimi. Podle Antonína Norberta Vlasáka pocházel ze zničeného kostela na Kladrubské hůře. Výstava ukázala Vlasáka jako jednu z nejvýraznějších postav Benešovska 19. století. Byl regionálním historikem i knězem. Jeho popisy soudních okresů obsáhly také Sedlčansko a Uhlířsko-janovicko. František Palacký ho nabádal, aby zpracoval co největší část Čech. Vlasák se přátelil s Karlem Hynkem Máchou, Josefem Kajetánem Tylem, Františkem Vladislavem Zapem a dalšími. Jan Neruda jej řadil mezi české buditele.

Výstava v Muzeu Podblanicka vznikla při příležitosti 200. výročí Vlasákova narození. První část přiblížila celý jeho příběh – od raných studií přes dlouhou službu na Hrádku (1844–1886) až po dožití v rodné Vlašimi. Kromě „kalichu“ nabídl řadu fotografií, medailí, grafik a dalších předmětů spjatých s Vlasákovou dobou. Nechyběl ani prapor z tábora lidu na Blaníku, který

roku 1868 organizoval Vlasák s baronem Villaním.

Druhá část výstavy připomněla vlašimské kulturní spolky do roku 1918. Se vznikem Československa končil jeden z jejich úkolů – podpora národního uvědomění. I spolky letos slavily výročí – ochotníci (1882) a Sokol (1892). Některé s Vlasákem přímo souvisely. Stál u jejich zrodu (ochotníci), byl jejich předsedou (Čtenářský spolek, Musejní sbor) a čestným členem (Beseda aj.), nebo je aktivně sledoval i v pozdním věku (Spolek paní a dívek). I tato část výstavy přinesla řadu



„malých unikátů“. Ať to bylo povolení Ladislava Stroupežnického vlašimským ochotníkům, část divadelní zbroje či kulis, dopis Aloise Jiráska „Čtenářskému spolku“, medaile z „Národopisné výstavy“, dopis Serváce Hellera „Spolku paní a dívek“ nebo diplom podepsaný Jaroslavem Vrchlickým.

Řada předmětů byla vystavena poprvé a zřejmě na delší dobu naposled. Proto také výstava vzbudila zájem obyvatel z celého Benešovska. Byla zatím nejrozsáhlejším projektem věnovaným osobnosti A. N. Vlasáka (1812–1901) a s ním spojeným spolkům. Výstavu připravilo Muzeum Podblanicka převážně ze svých sbírek, kurátor – PhDr. Jindřich Nusek, výtvarné řešení – Mgr. Veronika Hanusová. Za poskytnutí některých materiálů muzeum děkuje římskokatolickým farnostem Hrádek a Vlašim, Archivu Národního muzea v Praze, Státnímu okresnímu archivu Benešov a jednotlivcům – p. Radko Bílkovi a MVDr. Jiřímu Hostkovi z Vlašimi. ♦

Jindřich Nusek

V zámeckém parku na Konopišti je nová naučná stezka a obůrka pro lesní zvěř

Státní podnik Lesy ČR otevřel v zámeckém parku na Konopišti novou naučnou stezku nazvanou „Pod stromy“ a novou obůrku pro lesní zvěř.

Naučná stezka je určena především dětem a školním kolektivům. Na trase dlouhé 2,5 ki-



lometru se prostřednictvím informačních tabulí seznámí s 11 stromy, které rostou nejen v parku, ale také v našich lesích. Nejmenší návštěvníky cestou provede pohádková postava skřítky Konopišťáka. Vybudování stezky stálo Lesy ČR více než 350 000 korun.

Stezka začíná u hráze Zámeckého rybníka, prochází kolem vstupu do Růžové zahrady, odkud vede doprava a v kopci za zahradou odbočuje na lesní cestu nad přírodním divadlem. Pak pozvolna stoupá až k dřevěnému altánu na Tuškově. Konec stezky je u odbočky na Šibernu,

vzdálen jen půl kilometru od zámku. Každé zastavení stezky popisuje konkrétní druh stromu včetně detailního obrazového ztvárnění a úkolů pro děti od skřítky Konopišťáka. Stezka podává detailní výklad k těmto druhům stromů: jirovec maďal, smrk ztepilý, habr obecný, bříza bělokorá, jedle bělokorá, borovice lesní, dub letní, buk lesní, lípa srdčitá, javor klen a modřín opadavý. Návštěva stezky může být skvělým doplňkem školní výuky, například přírodovědy či prvouky.

Obůrka pro lesní zvěř se nachází v zámeckém parku u restaurace Stará myslivna. Jejím hlavním cílem je představit návštěvníkům, dětem i dospělým, vybrané druhy lesní zvěře. Hojně zalesněná jednohektarová obůrka vytváří pro život lesní zvěře ideální přirozené prostředí. V současnosti v ní může veřejnost vidět dva druhy, a to

daňka skvrnitého a muflona. Na podzim ještě přibude jelen sika Dybowski. Pro většinu návštěvníků konopišťského zámku bude setkání s živou zvěří ojedinělým zážitkem. Za normálních okolností se s ní totiž v lese běžně nesetkají.

Nová turistická atrakce leží v místě, v jehož blízkosti vedou trasy tří naučných stezek. Krátkým zastavením u obůrky se tak lidé dozvědí další zajímavosti o zvěři, jejím významu ve zdejší myslivosti a historických souvislostech.

Lesy ČR věnují konopišťskému zámeckému parku velkou pozornost dlouhodobě. Již v minulosti zde ve spolupráci s dalšími subjekty otevřely dvě naučné stezky nesoucí jména „Historie a příroda konopišťského zámeckého parku“ a „Lesní stezka Ferdinanda d'Este.“

Konopišťský zámecký park patří mezi naše největší a nejhodnotnější krajinářské parky. V roce 2002 byl spolu se zámek vyhlášen národní kulturní památkou. Park na ploše 340 hektarů nechal vytvořit Arcivévoda František d'Este. Mimo domácích dřevin zde byly vysazeny i různé exotické druhy, dnes označené jmenovkami. Stovky dělníků pracovaly na parku od roku 1888 celých 15 let. Na přípravě se podíleli i vídeňský architekt Mössmer a vrchní zahradník z pražské Stromovky Karel Rozínek. ♦

Zbyněk Boublík



Značku KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt® získala cukrárna a penzion



Značku KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt® mohou používat i Rodinná cukrárna ve Vlašimi a Pension Konopiště****. Jsou prvními dvěma zařízeními poskytujícími stravovací a ubytovací služby, kterým certifikační komise složená ze zástupců výrobců, poskytovatelů služeb, neziskových organizací a veřejné správy značku udělila. V prvním kole značení ji získalo 13 výrobků.

„Rodinná cukrárna ve Vlašimi svou budovou významně dotváří atmosféru historického Žižkova náměstí a nabízí tradiční české zákusky a dezerty vlastní výroby. Pension Konopiště**** prezentuje návštěvníkům tradici rodiny d'Este, historii Konopiště a ve vlastním muzeu také tradici výroby motocyklů JAWA. V obou zařízeních může návštěvník ochutnat něco specifického z Kraje blanických rytířů, a o to nám jde především,“ říká koordinátorka značky Kateřina Červenková z Českého svazu ochránců přírody Vlašim.

Značku mohou získat výrobci nebo poskytovatelé služeb z území MAS Posázaví. Podmínkou je, aby výrobek nebo zařízení žadatele splnilo daná kritéria. K nim patří zejména jasná vazba na region a jeho tradici, dále kvalita poskytovaných služeb a ohled na životní prostředí. Stravovací zařízení

musí navíc nabízet tradiční pokrmy české kuchyně a využívat potravinářské suroviny z regionu.

Značku KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt® uděluje od začátku roku 2012 Čes-



ký svaz ochránců přírody Vlašim, člen Asociace regionálních značek, ve spolupráci s Posázavím, o.p.s., Správou CHKO Blaník a dalšími organizacemi. Další zájemci o udělení značky KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®, ať už výrobci nebo poskytovatelé služeb, se mohou hlásit do dalšího kola certifikace, které proběhne v březnu příštího roku.

Seznam držitelů značky KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®:

- Užitéková keramika Ivany Syslové
- Včelí farma Bystřice
- Regionální literatura
- Patchwork – originální textilní dekorace a hračky Dagmar Hulmákové
- Med z Přírodního parku Džbány-Žebrák (Miroslav Dvořák)
- Zahradnický substrát firmy EKOSO Trhový Štěpánov, s.r.o.
- Včelí produkty z Blaníků (Ing. Milan Plaštiak)
- Šternberské koláče (Jan Filip)
- Tradiční podblanické uzeniny firmy Podblanické maso-uzeniny Kondrac
- Med z Včelí farmy Samek
- Mléčné výrobky z farmy BioVavřinec s.r.o.
- Mlynářské výrobky z farmy BioVavřinec s.r.o.
- Med z Mifetic (Jan Lalouček)
- Rodinná cukrárna ve Vlašimi
- Pension Konopiště **** ♦

Kateřina Červenková

Podchody pod železnicí v Benešově se proměnily v galerii



Benešovské podchody pod železniční tratí na nádraží a u nemocnice doslova rozkvetly před očima. A to zásluhou žáků a studentů Základní umělecké školy Josefa Suka a Vyšší odborné školy a Střední zemědělské školy, kteří vzali do rukou štětky a barvy a nevzhledné stěny pomalovali obrazy ze života ve městě a jeho okolí.

Nápad proměnit podchody v unikátní galerii vznikl už před několika lety, při zahájení rekonstrukce benešovského nádraží. Realizovat se ho podařilo až letos, kdy se na tom dohodlo město Benešov s Českými drahami a Správou železniční dopravní cesty. „Hodně s tím pomohla společnost Posázaví o.p.s.,“ řekla jedna z organizátorek, učitelka ZUŠ Josefa Suka Eva Mixánová. Pak už stačilo jen do podchodů pustit amatérské výtvarníky. Během několika týdnů dokázali na zdech vykouzlit obrazy, které právem poutají pozornost kolemjdoucích. Ně-

kolikametrová procházka pod tratí u nádraží se tak díky nim proměnila například v pomyslný výlet po Čechách. Kromě obrazů známých benešovských domů jsou na zdech obrázky Hradčan, náměstí v Českých Budějovicích, řeky Sá-zavy, Hrusic nebo Mnichovic. Téma bylo přede-m jasně – vycházelo se z toho, kam z daného nástupiště vlaky odjíždějí.

Činili se i mladí malíři ze zemědělské školy, kteří si vzali za své grafickou úpravu podchodu u Nemocnice Rudolfa a Stefanie. Zobrazili tady zámek Konopiště s rozkvetlou zahradou plnou pestrobarevných květů a stromů, nechybí v ní ani páv. O kousek dál z okna kouká kráva Stračena nebo kůň, společnost jim dělá myška, krtek nebo motýl. Výtvarníci nezapomněli ani na podobiznu školy nebo traktoru. ♦

jt

Z kalendáře Komunitní školy Kácov

Občanské sdružení Komunitní škola Kácov vzniklo 7. 12. 2011. Jeho cílem je rozvíjet komunitní školství v Kácově jako základní článek celoživotního vzdělávání dospělých. Sdružení také podporuje aktivity Základní školy a Mateřské školy Kácov směřující ke zlepšení kvality výuky, k vytvoření zdravého a tvůrčího prostředí školy, včetně dalších forem mimoškolního vzdělávání a mimoškolních aktivit žáků a občanů.

Od ledna se mohou občané, žáci i děti vzdělávat v angličtině, kurzu fotografie, základech psaní na počítači, v počítačových kurzech, zacvičit si zumbu, pracovat v řemeslných dílnách. Od nového školního roku je nově otevřen kurz keramiky pro děti 1. stupně pod vedením paní Beránkové. Velmi nás překvapuje velký zájem z řad občanů Kácova a širokého okolí.

Komunitní škola Kácov připravila nabídku dalších kurzů, které se uskuteční za podmínek přihlášení minimálně pěti účastníků:

- Jak si počínat při hledání práce – lektorka Ing. Markéta Tiptová, firma TOPLEAD
- Angličtina pro pokročilé – lektorka Ing. Pavlína Pudilová
- Řemeslné dílny – Vánoční tvoření – lektorka Mgr. Jitka Michalicová
- Psaní všemi deseti – ZAV – pokračování – lektorka Blanka Zedníčková, DiS.
- Kurz PC – Office 2010 – lektor Jan Kolář
- Kurz ruského jazyka – lektorka paní Natalia Danchenko (rodilá mluvčí) – přesunut na 10/2012
- Kurz německého jazyka – lektori Mgr. František Procházka a Jana Kocurová



Jako bonus pořádáme 17. 11. 2012 ve spolupráci se ZŠ a MŠ Kácov 1. školní ples v Kácově.

Podrobnosti o činnosti Komunitní školy Kácov jsou na www.kskacov.snadno.eu nebo e-mailu kskacov@seznam.cz. ♦

Blanka Zedníčková, předsedkyně o.s.

Český pohár ve stolním hokeji měl premiéru v Teplýšovicích

V sobotu 22. září se stolní hokejisté utkali v nové sezóně 2012/2013 v 1. kole Českého poháru ve stolním hokeji, který se konal poprvé v historii v sokolovně v Teplýšovicích. Turnaje se zúčastnilo celkem 66 hráčů, 63 z nich bylo z České republiky, zbylí tři hráči byli z německého klubu Satyrion Berlín.

Vítězství si odnesl Lukáš Turoň z klubu THC Třinec, na druhém místě se umístil Michal Hvižd' z THC Stiga Elites a na třetím místě skončil Zdeněk Matoušek ml. z HCS Žabka Praha. Turnaj pořádal domácí klub THC Javorové listy Teplýšovice, jeho nejlepším hráčem byl na 40. místě Pavel Pohořalý.

Stolní hokej je sport pro každého. Jeho nespornou výhodou jsou malé nároky na hrací prostor a vybavu hráčů, neboť k jeho provozování stačí pouze obyčejný stůl. Na něj se položí vlastní

hrací plocha, připraví figurky hráčů a může se začít. K úspěchu stačí trpělivost v tréninku, psychická odolnost, šikovné ruce, rychlost, postřeh a chytrá taktika. Pokud se to spojí s jistou dávkou talentu, vítězství na domácím kluzišti



i republikových a zahraničních turnajích je na dosah.

Táhlový hokej vznikl kolem roku 1930 ve Švédsku a Finsku. První hrací plochy byly vyrobeny z plechu, později se na jejich výrobu začal používat plast. Velký celosvětový rozvoj stolního hokeje nastal až koncem devadesátých let. Hokej se rozšířil a výrazně prosadil například v Rusku a v Lotyšsku. V roce 2005 byla založena mezinárodní asociace International Table Hockey Federation (ITHF), která sdružuje 16 národních federací. U nás se již od roku 1991 hraje Český pohár a mistrovství republiky ve stolním hokeji. ♦

pg

Pozdrav z Klubu Dobrého Pastýře



Zdravíme Vás po prázdninách z Klubu Dobrého Pastýře. Věříme, že jste si užili léto stejně dobře jako my. Posezení v zahradě, oslavy svátků a na-

rozenin, zpívání s kytarou a harmonikou, pečení letních koláčů, barvení šál, oblíbené keramické tvoření, dokonce i výuka bříšních tanců, které se dají překvapivě tančit i na vozíku, a mnoho dalšího – tím vším jsme vyplnili letní dny a moc jsme si to užili.

A kdo že si to užil? Kdo se schází v Klubu Dobrého Pastýře? Klienty jsou jak pacienti Hospice Dobrého Pastýře, kteří rádi tráví čas ve společnosti, tak lidé, kteří žijí ve svých domovech a do klubu přicházejí jen na domluvený čas. Například dvě dámy z čerčanského domu s pečovatelskou službou, které

k nám chodí pravidelně ve čtvrtek odpoledne. Jsou rády, že tady mohou vyrábět keramiku pro sebe i své blízké, zazpívat si a popovídat. Další klientkou je seniorka, která žije s rodinou své dcery. Kvůli své nemoci nemůže zůstat bez dozoru, takže část dne tráví v našem klubu, aby si její dcera mohla zařídit vše, co potřebuje, a odpočinout si.

Klub Dobrého Pastýře je otevřen 4 dny v týdnu, od 8 do 16 hodin. V současné době máme volná místa. Pokud máte pocit, že by tato služba byla pro Vás a vaše blízké užitečná, zveme Vás k nám na návštěvu. Veškeré informace najdete na našich webových stránkách www.centrum-cercany.cz, dotazy rádi zodpovíme telefonicky i osobně. ♦

*Klára Dvořáková,
pracovnice Klubu Dobrého Pastýře*

Africký den v Rodinném centru Světýlka

Své pětileté výročí založení oslavilo v pátek 14. 9. 2012 Rodinné centrum Světýlka ve Vlašimi. Zahradu Spolkového domu sourozenců Roškových byla jako začarovaná. Všechny smysly jste mohli vnímat, jak „chutná“ Afrika. Z malebné čajovny voněly exotické čaje, palačinky a medovina, zatímco ve fair-trade krámkou jste si mohli koupit krásný africký šperk, barevné látky, šaty či nějakou dobrotu.

To ale rozhodně nebylo všechno. Více než sedmdesát návštěvníků se zúčastnilo bohatého programu. Děti i dospělí vyráběli africké masky a dešťové hole, aby se vzá-
pět zúčastnili společného bubnování pod vedením veselých hudebníků ze Senegalu. S bubeníky a s LuHawou (členkou vokální skupiny Yellow Sisters) se naučili jednoduchý africký tanec. Nakonec převzaly žezlo neopakovatelné Yellow Sisters, které všechny naučily pravou africkou písničku

a na závěr vydařeného odpoledne všem úžasně zazpívaly.

Pět let fungování Rodinného centra Světýlka si zasloužilo takto vydařenou oslavu. Vždyť za tu dobu centrum připravilo spoustu zábavy pro



malé děti. Na začátku to byl pravidelný i nepravidelný program pro rodiče s dětmi - tvořivé dílny, „montessori hraní“, hudební kroužky, tanečky a semináře pro rodiče. Od roku 2009 mohly děti docházet do montessori školky a od loňského roku je pro pracující rodiče a jejich děti k dispozici další služba. Tou jsou Jesličky pro děti od 2 do 6 let v Centru denních služeb, kde mohou rodiče využívat také nadstandardní hlídání mimo běžnou provozní dobu Jeslíček. Obě služby jsou poskytovány v rámci projektu „Maminko, klidně pracuj!“ podpořeného dotací z Evropského sociálního fondu.

Pro případné zájemce o „ochutnávkou“ v dětském Centru denních služeb jsou připojeny kontaktní údaje: Rodinné centrum Světýlka, o.s., Provozovna Centra denní péče, MŠ Vorlína, V Sadě 1900, Vlašim, www.svetylka.cz, tel. 775 381 122. ♦

Lenka Zapletalová

Ve Vlašimi se uskutečnilo středočeské kolo Ekologické olympiády

Studenti ze čtrnácti středních škol celého Středočeského kraje se 20. až 22. září sjeli do Vlašimi, aby se zúčastnili 17. ročníku středočeského kola Ekologické olympiády. V tříčlenných týmech se utkali ve dvou praktických a dvou teoretických úlohách, ve kterých měli za úkol zapojit nejen svou paměť, ale také logické uvažování, prezentační dovednosti a praktickou zručnost. Jako nejlepší družstvo se v letošním roce ukázaly opět studentky Gymnázia Zikmunda Wintra v Rakovníku Doubravka Požárová, Tereza Matějková a Anna Horáčková, které získaly 299,5 bodu z 370 možných. Druhé místo obsadili studenti Gymnázia Jana Palacha Mělník a o třetí příčku se dělily družstva z Gymnázia Mnichovo Hradiště a Gymnázia Kladno. Krajským koordinátorem kola je ve Středočeském kraji OS ČSOP Benešov ve spolupráci se ZO ČSOP Vlašim. Tradičním pořadatelem soutěže na celonárodní úrovni je Český svaz ochránců přírody. Vítězné

družstvo bude Středočeský kraj reprezentovat v celonárodním kole.

Smyslem ekologické olympiády není pouze soutěž pro soutěž, nýbrž zejména prohloubení zájmu studentů o ochranu životního prostředí, jejich vzájemné seznámení a sdílení zkušeností a společných zážitků. Ústředním motivem letošního kola byla „ochrana zvířat“. Studenti na toto téma nejen zpracovávali úkoly, ale také měli možnost se něco dozvědět a prohloubit své znalosti. Navštívili léčebný areál pro zvířata při Záchraně stanici pro živočichy v Pavlovicích a seznámili se hlouběji s některými konkrétními aspekty ochrany zvířat, a to na besedě s vedoucí záchrané stanice Bc. Michalou Musilovou. V rámci praktických úloh se aktivně zapojili do výroby krmítek k zimnímu přikrmování



přáctva a vytvořili plán opatření na ochranu zvířat a podporu biodiverzity na zahradě. Většina praktických výstupů studentů tak najde svá reálná uplatnění. ♦

Lenka Suchanová

Knihovny už nejsou jen půjčovnami literatury, ale moderními centry vzdělávání

Jako malá holka jsem milovala vůni knih a dřevěných regálů v naší vesnické knihovně. Otevírala se jednou týdně a já jsem si nikdy nenechala ujít příležitost vydat se v jejích kulisách do světa



fantazie. Domů jsem vždy odcházela s taškou plnou pohádek, neuvěřitelných příběhů, dívčích románů či detektivek. A seznam dobrovolně přečtené literatury se utěšeně rozrůstal. Byla jsem tehdy mezi vrstevníky ze vsi přeborníci ve čtení a s trpělivou paní knihovnicí jsem dokázala dlouhé minuty hovořit o příbězích literárních hrdinů. Dnes je všechno jinak. Láska ke knihám mi sice zůstala, jenom času na ně podstatně ubylo. Knihovny už ale nejsou to, co bývaly v době mého dětství. Myslím to ovšem v dobrém slova smyslu. Z pouhých půjčoven se totiž proměnily v moderní centra zábavy a vzdělávání, která, zejména na vsích, dokázala spolu se školami zůstat středobodem společenského života.

A jak vypadá taková knihovna v 21. století? Police s knihami a časopisy v ní zůstaly, přibýly ale regály s videokazetami, DVD a CD nosiči, počítače... Karel Hynek Mácha by se nestačil divit. A proč právě on? Protože byl jedním z nadšených přispěvatelů-vlastenců, kteří finančně podpořili vznik první knihovny v Benešově. V roce 1832 totiž tento básník období romantismu sehrál v Benešově při studentském představení jednu z rolí ve Štěpánkově divadelní hře Čech a Němec a tady také potkal svou velkou lásku Márinku Štichovou, za kterou chodil na Želetínku. Psala se 30. léta 19. století.

Povolení ke zřízení „české školní knihovny benešovské“ vydal tehdejší krajský úřad v roce 1847. O 50 let později pak v Benešově zahájila činnost první Veřejná lidová knihovna a čítárna. „S příchodem první světové války ale byla její činnost pozastavena, po vzniku republiky v roce 1918 opět obnovena. Významným legislativním krokem byl první knihovní zákon z roku 1919, který dával obcím za povinnost zřídit knihovnu. Díky tomu máme v republice doposud rozsáhlou síť veřejných knihoven, i když tuto povinnost už obce nemají,“ říká ředitelka Městské knihovny Benešov Dana Vykouková.

Dalším významným mezníkem byla druhá světová válka, kdy se benešovská městská knihovna dostala pod dohled okupantů. Z fondu musela vyřadit díla, která nebyla v souladu s politikou Říše, třeba pacifistická a antimilitaristická, preferovala se literatura německá. Novou historii pak začala psát v roce 1951, kdy se stala okresní knihovnou. Na základě druhého knihovního

zákona z roku 1959 pak vznikla jednotná soustava knihoven, která pracovala s typy knihoven krajských, okresních, střediskových, místních a všechno zastřešovala Národní knihovna. Kromě toho působily ještě knihovny oborové, třeba vojenské a lékařské apod.

Okresní knihovnou byla benešovská knihovna do konce roku 1996, kdy v rámci celorepublikové transformace z rozhodnutí tehdejšího přednosty okresního úřadu a zastupitelstva zanikla. Jednotlivé knihovny, které spadaly pod její centrální správu, přešly do působnosti obcí, které potom plně financovaly jejich provoz, včetně mezd pracovníků knihoven a nákupu knižního fondu. Další změny přišly s novým knihovním zákonem č. 257/2001 Sb., který legislativně převodl povinnost zabezpečovat regionální funkce na krajské knihovny. Městská knihovna Benešov byla smluvně pověřena výkonem regionální funkce, kterou formou dotací podporovalo nejprve ministerstvo kultury, od roku 2005 ji formou ročních dotačních programů financuje Středočeský kraj.

Ve středních Čechách působilo do 31. 12. 2005 celkem 15 pověřených knihoven, které přenesené úkoly regionálních funkcí zajišťovaly. V roce 2006 se jejich počet zredukoval na pět a jednou z nich, již regionální funkce zůstala, byla i benešovská. K původním 80 veřejným knihovnám, které měla na starosti, tak přibýlo dalších 40. Benešovská knihovna má k dispozici automobil na rozvážku výměnných souborů, jímž minimálně dvakrát ročně zajíždí do obsluhovaných knihoven. Poskytuje jim také metodickou pomoc, čtyřikrát do roka pro ně pořádá porady, ve spolupráci se Středočeskou vědeckou knihovnou v Kladně organizuje počítačová školení, semináře o práci s knihovním fondem, přednášky o literatuře, knihovnické legislativě a další.

„Za 200 let své existence knihovny na významu neztratily, naopak, mají pořád nezastupitelné místo, ale už to není jenom o knihách.



Jejich činnost se v posledních letech posunula k jiným typům dokumentů než jen klasické literatury. Půjčujeme kromě knih a periodik také videokazety, DVD, CD, zvukové knihy pro nevidomé a zrakově postižené, zprostředkováváme meziknihovní výpůjční služby v České republice a prostřednictvím specializovaných knihoven zajišťujeme literaturu i ze zahraničí, poskytujeme reprografické služby. Nabízíme bibliograficko-informační službu o vycházející literatuře, družících fondů, katalogích, dostupnosti fondů v rámci ČR, faktografická data, zajišťujeme přístup do různých databází, třeba regionálních osobností, článků z periodického tisku. Máme zakoupenou licenci na databázi Automatického systému právních informací (ASPI), který poskytuje plné texty českých a slo-



venských zákonů, nařízení a vyhlášek. Jsme zapojeni do národní dotazovací služby „Ptejte se knihovny“, jejímž prostřednictvím zajišťujeme do 48 hodin odpovědi na nejrůznější otázky tazatelů. V rámci elektronických služeb a Programu internetizace knihoven poskytujeme přístup na internet zdarma. Vytvořili jsme si stránku na sociální síti Facebook, abychom byli v užším kontaktu se čtenáři. Snažíme se držet krok s dobou, poskytujeme elektronický přehled novinek o našem knižním fondu, čtenářům už několik let zasíláme informace o stavu jejich výpůjček nebo rezervací vybraných titulů na e-mail nebo prostřednictvím SMS, od srpna letošního roku půjčujeme čtečky elektronických knih,“ vyjmenovala další aktivity Dana Vykouková.

Přístup knihovny k veřejnosti je podle Dany Vykoukové otevřenější. Přestože více pracuje s technikou a čtenářům umožňuje prostřednictvím svých webových stránek dálkový přístup z pohodlí domova přes internet, fyzických návštěv neubývá – loni jich bylo 76 713, k tomu je třeba přičíst 26 121 virtuálních návštěv. Knihovna měla 3 838 registrovaných čtenářů, z toho bylo 614 dětí do 15 let. A právě ony jsou příslibem toho, že se knihovna o svou budoucnost bát nemusí, protože se jí ve spolupráci se školami daří vychovávat nejmladší generaci čtenářů.

Něco ze statistiky roku 2011: Knihovní fond čítal celkem 149 702 knihovních jednotek, výpůjček celkem bylo 192 899, knihovna uspořádala 112 kulturních a vzdělávacích akcí, kterých se zúčastnilo 2 564 návštěvníků. Podrobnosti najdete na www.knihovna-benesov.cz. ♦

jt

Seznam členů místní akční skupiny a jejich kontaktní údaje k 18. 9. 2012

Název subjektu	FO/PO	Sídlo/adresa trvalého bydliště	IČ/datum narození	Zástupce subjektu pro MAS	Oblast působení	Postavení a funkce v MAS
Nestátní neziskové organizace						
Divadlo Netopýr	PO	Týnec nad Sázavou, Okružní 429, 257 41	26666103	Bc. Lucie Onderčáňinová	děti, kultura	PV, KPR, MV, do 30 let
Historický klub o.s.	PO	Týnec nad Sázavou, Klusáčkova 2, 257 41	22723650	Zuzana Němcová	historie, kultura	PV
Mateřské centrum Hvězdíčka	PO	Benešov, Vantčurova 1146, 256 01	26627311	Ing. Jana Cechová	děti, ženy, rodina	PV, KPR
Mateřské centrum Motýlek	PO	Týnec nad Sázavou, Okružní 520, 257 41	70858691	Václav Škopek	děti, ženy, rodina	PV, KPR
MC Kulíšek	PO	Bystřice, Jěsutovo náměstí 115, 257 51	26987112	Vanda Pechová	děti, ženy, rodina	PV, KPR
MC PUTTI	PO	Sázava, Pod Čihadlem 465, 285 06	22684239	Denisa Cibulková	děti, ženy, rodina	PV, KPR
Mezinárodní společnost pro vědomí Křišny, Hnutí Hare Křišna	PO	Chotýšany, Městečko 1, 257 01	73631639	Barbora Lichátová	církev, zemědělství	PV
Ochrana fauny České republiky	PO	Votice, Zámecká ul., 259 01	67778585	Jana Volková	ekologie, děti	PV
POSÁZAVSKÝ PACIFIK	PO	Čerčany, Havlíčkova 445, 257 22	67983570	Lumír Běhal	cestovní ruch	PV
TSK SALTA Benešov	PO	Struhařov 68, 256 01	70103968	Karel Maršálek	kultura, děti	PV
Sbor dobrovolných hasičů Střítež	PO	Dolní Kralovice, Střítež 12, 257 68	66134081	Jiří Mejzlík	hasiči, děti, kultura	PV
Sbor dobrovolných hasičů Žižany	PO	Soběhrdy, Žižany, 256 01	66133599	Jan Šima	hasiči, děti, kultura	PV, VK
Sbor Jednoty bratrské v Týnci nad Sázavou	PO	Týnec nad Sázavou, Benešova 527, 257 41	73633551	Mgr. Stanislav Škvor	církev, děti, kultura	PV
Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, okres Benešov	PO	Benešov, Nová Pražská 1903, 256 01	63826909	Josef Pav	hasiči, děti, kultura	PV
Tělocvičná jednota SOKOL Louhovice pod Blaníkem	PO	Louhovice pod Blaníkem, Jana Žižky 16, 257 06	18595081	Ing. Vladimír Babka	sport, kultura	PV
Unie rodičů ČR – sdružení při Gymnáziu Benešov	PO	Benešov, Husova 470, 256 01	70843635	Ing. Vladimír Babka	děti a mládež	PV
ZAŠKOLÁK	PO	Postupice, Školní 153, 257 01	26672553	Jana Jiřimová	děti a mládež	PV
ZO ČSOP Vlašim	PO	Vlašim, Pláteníkova 264, 258 01	18595677	Mgr. Kateřina Červenková	ekologie, děti	PV
Podnikatelé						
Ing. Alois Maceška	FO	Votice, Kapliřovo náměstí 17, 259 01		Ing. Alois Maceška	zemědělství	PV
Bisport s. r. o.	FO	Týnec nad Sázavou, Ing. Fr. Janečka 411, 257 41	47540311	Jaromír Biolek	cestovní ruch	PV, KCR, správní rada
Miroslav Němec	FO	Týnec nad Sázavou, Brodecká 466, 257 41	68389205	Miroslav Němec	cestovní ruch, zemědělství	PV, KCR, VK
Jiří Sternberg	FO	Postupice, Jemniště 1, 257 01	66781001	Jiří Sternberg	cestovní ruch, zemědělství	PV, správní rada – předseda
Česká spořitelna a.s., pobočka Benešov	PO	Benešov, Týrsova 162, 256 01	45244782	Ing. Petr Chotivka	banka	PV
Jaroslav Pelíšek	FO	Křižany 11, 257 44	66780551	Jaroslav Pelíšek	kultura, cestovní ruch	PV
Hotel Všetice s. r. o.	FO	Netvořice, Všetice 6, 257 44	66462746	Jan Hruška	cestovní ruch, zemědělství	PV
ELTSEN a.s.	PO	Benešov, Jana Nohy 1237, 256 01	62957104	Ing. Vladimír Vesecký	doprava, cestovní ruch	PV, KCR
Miloslav Perníček	FO	Mlékovice - Heroutice 11, Neveklav, 257 56	48929182	Jana Perníčková	cestovní ruch, zemědělství	PV
Jaroslav Srdínko	FO	Benešov, Týlova 962, 256 01	40048764	Tomáš Srdínko	stavební firma	PV
Obce a města						
Obec Křhanice	PO	Křhanice 46, 257 42	00232386	Mgr. Aleš Papoušek	veřejná správa	PV, KPR
Obec Křečovice	PO	Křečovice 9, 257 48	00232068	Robert Nečas	veřejná správa	PV
Obec Lešany	PO	Lešany 23, Netvořice, 257 44	00232122	František Vrkošlav	veřejná správa	PV
Obec Straný	PO	Straný, 257 56	00875805	Ing. Karel Voita	veřejná správa	PV
Město Benešov	PO	Masarykovo náměstí 100, Benešov, 256 01	00231401	Bc. Petra Orsáková	veřejná správa	PV
Město Jilové u Prahy	PO	Jilové u Prahy, Masarykovo náměstí 194, 254 01	00236411	Jiří Zápál	veřejná správa	PV, VK
Město Neveklav	PO	Neveklav, Nám. J. Heřmana 80, 257 56	00232904	Marie Králová	veřejná správa	PV
Město Sázava	PO	Sázava, Školská 194, 285 06	00236411	Jana Van Beberová	veřejná správa	PV
Město Týnec nad Sázavou	PO	Týnec nad Sázavou, K Náklí 404, 257 41	00232904	Adriana Bursová	veřejná správa	PV, KCR
Městys Kácov	PO	Jirsíkova 157, Kácov, 285 09	00236144	Marie Vincová	veřejná správa	PV
Městys Maršovice	PO	Maršovice 89, 257 55	00232181	Bohumil Ježek	veřejná správa	PV
Svazky obcí						
Blaník - svazek obcí	PO	Louhovice pod Blaníkem, Jana Žižky 16, 257 06	70803889	Ing. Eliška Švejdová	společné aktivity obcí	PV, do 30 let
CHOPOS	PO	Chotýšany 54, 257 28	69000948	Ing. Miroslav Kratochvíl	společné aktivity obcí	PV - předseda
Malé Posázaví	PO	Hvězdonice 56, 257 44	69347182	Ing. Kateřina Chobotová	společné aktivity obcí	PV
Mikroregion Český smaraqd	PO	Thovský Štěpánov, Dubějovická 269, 257 63	70567450	MgA. Eva Vrzalová	společné aktivity obcí	PV
Mikroregion Džbány, svazek obcí	PO	Votice, Komenského náměstí 700, 259 17	70567646	Ing. Eliška Zemánová	společné aktivity obcí	PV, do 30 let
MIKROREGION PODBLANICKO	PO	Vlašim, Jana Masaryka 302, 258 14	71181008	Eva Lupačová	společné aktivity obcí	PV
Mikroregion Želivka - svazek obcí	PO	Čechovice, Náměstí Dr. Tyrše 56, 257 65	70805253	Bc. Jaroslav Švejda	společné aktivity obcí	PV
Státní organizace						
Úřad práce v Benešově	PO	Benešov, Dukelská 2080, 256 70	00663204	Kateřina Novotná	zaměstnanost	PV
Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Správa CHKO Blaník	PO	Louhovice pod Blaníkem, Vlašimská 8, 256 06	62933591	Ivana Křížová	ochrana přírody	PV
Školy						
Gymnázium Benešov	PO	Benešov, Husova 470, 256 01	61664707	Mgr. Alena Králová	výuka mládeže	PV
Diagnostický ústav sociální péče v Tlaskově	PO	Neveklav, Tlaskov 2, 257 56	00640841	Ing. Hana Bačíková	handicapovaní	PV

PV - Programový výbor, KCR - Komise pro cestovní ruch, VK - Výběrová komise, KPR - Komise pro rodinu, MV - Monitorovací výbor

Více najdete na leader.posazavi.com

Městské a obecní knihovny na území Místní akční skupiny Posázaví

